

3 Aruba

Directie Scheepvaart:
Veerdienst Aruba-
Venezuela niet mogelijk

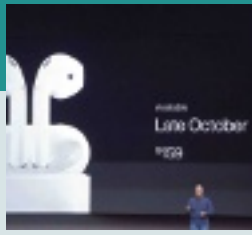
9 Wereld

EU-parlement wil
ratificatie klimaatakkoord

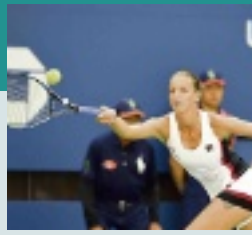
10 Economie

Apple onthult
iPhone 7

12 Sport

Pliskova naar halve
eindstrijd in New York

SDBA pleit: Haal benoemingen uit handen overheid

Regering laat personeelskosten 2017 verder oplopen

ORANJESTAD — De regering legt wederom aanbevelingen van controlerende instanties over personeelskostenvermindering naast zich neer. In 2017 nemen de personeelskosten toe tot 460 miljoen florin, een stijging van 0,7 procent ten opzichte van 2016. Het ambtenarenapparaat neemt nauwelijks af. Het tweede kabinet-Eman houdt zich hiermee niet aan haar eigen voornemen om jaarlijks minstens 5 procent te besparen op personeel.

door onze verslaggevers
Alex Lacle en **Bobby Spier**

Dat blijkt uit het advies van de Raad van Advies (RvA) over de ontwerp-Landsverordening tot vaststelling van de begroting 2017. Het wetsontwerp werd vorige week woensdag aan het parlement overhandigd. Wanneer de begroting behandeld wordt, is nog niet bekend. Conform wetgeving moet de goedgekeurde begroting uiterlijk op 15 december ontvangen zijn door het College Aruba financieel toezicht (CAft).

Aandringen

De RvA stelt in haar advies dat volgens het ‘meerjarig kader 2016-2020’ de personeelsuitgaven voor 2017 op 431 miljoen florin moeten uitkomen. In de ontwerp-Landsbegroting 2017 zijn deze uitgaven echter begroot op 460 miljoen florin, constateert de Raad. Ook het CAft ziet de personeelskosten stijgen en dringt er wederom bij de regering op aan om deze kosten ‘structureel te beheersen’. “Het achterlopen op het schema van de voorgenomen besparingen op personeelsuitgaven blijft een substantieel risico vormen voor het op termijn kunnen realiseren van duurzaam houdbare overheidsfinanciën”, aldus het College. De regering gaat in het nader rapport bij de begroting niet in op het specifieke commentaar van de Raad en herhaalt slechts dat ‘het beleid om het aantal Fte’s jaarlijks te verminderen middels VUT, personeelsstop en het niet verlengen van niet presterende contractanten is gehandhaafd’.

Schouders ophalen

Het is niet de eerste keer dat de regering adviezen van belangrijke controlerende instanties naast zich neerlegt. Gisteren publiceerde Amigoe over het recente onderzoeksrapport ‘Naar een rationeel personeelsbeleid’ van Stichting Deugdelijk Bestuur Aruba (SDBA), waaruit blijkt dat naar schatting 43 procent van het ambtenarenapparaat overtollig is, wat neerkomt op een onnodig bedrag van 250 miljoen florin per jaar. De rapportage maakt duidelijk dat de regering al ruim twintig jaar de schouders ophaalt voor aanbevelingen op dit gebied, onder andere afkomstig van de de RvA, C(A)ft, de Sociaal Economische Raad (SER), de Algemene Rekenkamer (ARA) en de Centrale Bank van Aruba (CBA). Zo bracht de SER in 1998 al naar voren dat het terugkerende tekort aan overheidsfinanciën ‘voornamelijk wordt veroorzaakt door de toename van personeelskosten’. Maar ook de laatste vijf jaar onderstrepen de controlerende instanties het personeelsprobleem. Zo wijst het Internationaal Monetair Fonds (IMF) hier van 2001 tot en met 2015 op, ‘maar ziet niets veranderen’. Deze voornoemde instantie maakt zich inmiddels geen illusie meer dat dat dit jaar ander gaat zijn. In hun Country Report, gepubliceerd in mei 2015 zegt zij: “*Elections scheduled for 2017 pose an additional risk to achieving these targets.*”

Stemmen winnen

En precies daar wringt de schoen, ziet SDBA. Zij stelt

dat politieke patronage ten grondslag ligt aan de ‘ongebreidelde groei van het ambtenarenapparaat’ en dat de regeringen sinds de Status Aparte niet hebben willen snijden in het personeelsbeleid, uit angst voor electoraal verlies en opstanden vanuit de vakbonden. “De grote politieke partijen hebben ter motivatie aangegeven dat de druk van hun kiezers om een voorkeursbehandeling zo groot is dat zij daar niet aan kunnen voorbijgaan ‘zonder electorale gevolgen’”, staat in het rapport. Armand Hessels, voorzitter van de stichting, beaamt in gesprek met Amigoe dat banen uitdelen meerdere stemmen oplevert. “Namelijk van de persoon zelf en misschien nog de naaste familie. En dat gebeurt gewoon op hele grote schaal. Binnen de politiek werd het traditie om mensen voor zich te winnen. Deze stemmers blijven hun hele leven lang trouw, want anders hadden ze in een positie gezeten waar ze drie keer minder verdienen. En ik kan het me voorstellen, maar het is niet de juiste manier. Vooral niet omdat het zo ontzettend veel geld kost.”

Oude adviezen van stal

SDBA stelt dat de samenleving personele benoemingen op basis van politieke patronage niet langer moet tolereren. Zij willen de oude adviezen van de SER en Rapport Calidad van stal halen en invoeren, waardoor na verloop van tijd het ambtenarenapparaat naar de juiste proporties wordt teruggebracht en de integriteit en kwaliteit van de dienstverlening verbetert. Zo pleit de stichting ‘benoemingen uit handen te halen van de overheid’. “Want je hebt na al die jaren bewezen dat je het niet aankunt”, aldus Hessels.

Zie ook pagina 3.

Cas Marie viert 10-jarig jubileum

ORANJESTAD — Stichting ‘Cas Marie’ viert vandaag feest. Tien jaar geleden werd het dementiecentrum opgericht door Boy Escalona, wiens vrouw destijds aan dementie leed. Buiten op het complex in Savaneta verzamelden zich vanmorgen cliënten van de dagopvang met op de achtergrond muziek van een ‘Caha di Órgel’. De muzikanten traden overigens belangeloos op. Ook werd een gebed voorgedragen door de pastoor van de naastgelegen marinierskazerne. Net als andere stichtingen kan ook Cas Marie niet zonder vrijwilligers en deze werden vandaag, samen met werknemers, in het zonnetje gezet. Overigens is de stichting op zoek naar vrijwilligers, zo laat voorzitter Yvonne Escalona aan Amigoe weten. “Mochten er mensen zijn die vrijwilligerswerk willen verrichten, dan zijn deze zeer welkom.”

Niet genoeg steun voor donorplan D66

DEN HAAG — Het D66-plan om meer orgaandonoren te krijgen kan ook na aanpassingen niet rekenen op een meerderheid in de Tweede Kamer. Dat bleek vandaag tijdens het debat over de actieve donorregistratie.

In de plannen moeten volwassen Nederlanders kiezen of zij wel of geen donor willen zijn. Nee is nee, maar bij geen keuze wordt iemand wel geregistreerd als orgaandonor. Vandaag bleek dat het CDA – dat eerder twijfelde – en regeringspartij VVD nog steeds niet enthousiast zijn. D66 had nog wel geprobeerd aan de bezwaren tegemoet te komen. Met dat doel zou iemand die

geen keuze maakt nog steeds automatisch orgaandonor worden, maar niet meer automatisch als ‘ja’ worden geregistreerd maar als ‘geen bezwaar’.

Daarmee zou D66 tegemoetkomen aan het bezwaar dat als de wet in de praktijk toch niet goed blijkt te werken het achteraf niet meer duidelijk is wie actief ‘ja’ heeft gezegd en wie niet heeft gereageerd. Het zou betekenen dat dan

heel veel mensen opnieuw kenbaar moeten maken of ze donor willen zijn.

De VVD is echter nog steeds niet overtuigd. “Al was het alleen maar omdat mensen daarmee het belangrijke recht om niet te kiezen wordt ontnomen”, aldus VVD-Tweede Kamerlid Arno Rutte. Kamerlid Hanke Bruins Slot: “Het CDA ziet het liefst dat iedereen zich zelf registreert of hij of zij orgaandonor wil zijn. Als dat niet gebeurt behoren de nabestaanden te bepalen wat er met het lichaam gebeurt zodra iemand komt te overlijden.”

‘Nooit meer stemmen na terreurdaad’

DEN HAAG — Het kabinet gaat bekijken of alle mensen die wegens terreurdaden zijn veroordeeld, stevast het kiesrecht kan worden ontnomen.

Dat bleek vandaag tijdens een debat over verkiezingsaangelegenheden. Het is al mogelijk om veroordeelden het kiesrecht af te pakken, maar dat ligt aan de aard en de ernst van hun misdrijf en gebeurt niet zo vaak. De VVD wil dat veroordeelde terroristen gewoon automatisch niet meer mogen stemmen.

Tesla auto knalt tegen boom

BAARN — Een Tesla auto knalde gisteren tegen een boom en raakte zwaar beschadigd. De bestuurder, een 53-jarige man uit Hilversum, kwam daarbij om het leven. De brandweer is gisteren uiterst voorzichtig te werk gegaan bij dit ongeluk met een elektrische auto.

Bij ongelukken met elektrische auto’s volgen de hulpdiensten een speciaal protocol dat in 2009 werd opgesteld door de branchevereniging, aldus een woordvoerder van de RAI Vereniging. Dat protocol is opgesteld omdat de accu’s van elektrische auto’s hoogspanning opwekken. De brandweer weet bij ‘gewone’ ongelukken – als de auto nog op vier wielen staat – precies hoe de elektrische installatie moet worden uitgeschakeld. Bij het ongeluk in Baarn was

Reddingswerkers onderzoeken behoedzaam de Tesla die gisteren tegen een boom knalde.

de auto zo erg beschadigd dat de brandweerlieden hier vanaf weken om hulpverleners niet in gevaar te brengen. “We namen het zekere voor het onzekere”, laat een woordvoerder van de brandweer weten. Tesla Nederland heeft technici naar de plaats van het onge-

stuurd. Een woordvoerder laat weten dat dit gebruikelijk is bij ongelukken. De technici kunnen de hulpdiensten adviseren en bij het onderzoek helpen. Als de auto is geborgen helpen de technici bij het uitlezen van de boordcomputer. Tesla’s beschikken over allerlei systemen die een

bestuurder het leven makkelijker maken. Zo kan de auto van baan wisselen of zorgen dat er niet wordt afgeweken van de rijbaan. Het is vooralsnog niet bekend of het model dat verongelukte ook over deze autopilot-functie beschikte. Bovendien zijn er allerlei veiligheidsmaatregelen ingebouwd die deze systemen uitschakelen als de bestuurder bijvoorbeeld zijn handen niet aan het stuur heeft.

Bestuurder reed zelf

De automobilist reed zelf en had zijn elektrische auto niet op de automatische piloot staan. Dat is naar voren gekomen uit onderzoek van Tesla Motors, heeft het bedrijf vandaag gemeld. De man reed op het moment van het ongeluk meer dan 155 kilometer per uur. Hulpverleners hadden moei-

te met de afwikkeling van het ongeluk. Zo kon het lichaam van het 53-jarige slachtoffer pas na vele uren worden geborgen omdat een deel van de accu nog in de auto zat en het wrak onder stroom stond. Uit voorzorg werd met de berging gewacht tot de komst van technici van Tesla. De Amerikaanse autofabrikant laat weten mee te leven met de familie van het slachtoffer. Ook zegt Tesla alle medewerking te verlenen aan de autoriteiten om de feiten rond het ongeval vast te stellen.

Het is het tweede dodelijke ongeluk met een Tesla. Eerder crashte een Tesla-rijder in Amerika. Hij had wel de automatische piloot aan staan. Het ongeluk gebeurde doordat de auto een witte vrachtwagen niet ‘zag’ en er vol achterop reed.

Mirzijojev interim-president Oezbekistan

TASJKENT — Het parlement van Oezbekistan heeft vandaag premier Sjavkat Mirzijojev (r) aangewezen als interim-president. Hij volgt daarmee tijdelijk Islam Karimov op die overleed na een hersenbloeding. Karimov bezweek op 78-jarige leeftijd, enkele dagen nadat hij door de beroerte was getroffen. Hij had 27 jaar met harde hand over Oezbekistan geregeerd en is zaterdag in zijn geboorteplaats Samarkand bijgezet. Mirzijojev wordt gezien als belangrijkste kandidaat om Karimov op te volgen. Hij had de leiding over de uitvaart en bezocht eerder deze week de Russische president Vladimir Poetin. Volgens de wet van het land moeten er binnen drie maanden presidentsverkiezingen worden gehouden.

Aruba debuteert in Paralympische Spelen

RIO DE JANEIRO / ORANJESTAD — Aruba komt morgenochtend om 08.00 uur in actie tijdens de Paralympische Spelen in Rio. Zwemmer Jesus de Marchena Acevedo (22) start dan op de 50 meter vrije slag. Het sportevenement voor atleten met een beperking werd gisteravond geopend. Aruba is er voor de eerste keer bij.

Ook tijdens de Olympische Spelen (5-21 augustus) was Aruba voor het eerst vertegenwoordigd, met zeven sporters. Nu, een kleine maand later, schrijft

De Marchena Acevedo eveneens geschiedenis voor ons land met de eerste deelname aan de Paralympics.

De zwemmer reed gisteravond in een rolstoel het stadion van Rio binnen, samen met de Arubaanse delegatie (trainer, chef de mission en een vertegenwoordiger van het Aruba Paralympic Committee).

Ook nu waren ze gekleed in het blauw-witte uniform waarmee Aruba zich tijdens de Olympische Spelen internationaal in de spotlights zette.

Drie afstanden
De Marchena Acevedo zal tijdens de Paralympische

Spelen in drie disciplines in actie komen. Morgenochtend 08.00 uur Arubaanse tijd komt hij voor het eerst in actie op de 50 meter vrije slag.

Daarnaast doet hij mee aan de 100 meter vrije slag en aan de 50 meter borstcrawl. De wedstrijden van de Paralympics zijn van 7 tot 18 september.

Gouverneur
Eind augustus bracht de Arubaanse Paralympische delegatie een bezoek aan gouverneur Fredis Refunjol die de groep en vooral De Marchena Acevedo succes wenste.

Daarna vlogen ze naar Rio, om zich voor te bereiden op de start van het evenement.

ARUBA'S STRONGEST MAN COMPETITION
OCTOBER 2016 25TH ANNIVERSARY
CAFÉ THE PLAZA
6-8 6pm-10pm OCT ON STAGE Q & A MC
Truck Pull - Arm Wrestling
Tire Flipping - Tug of War
Dead Weight Lift
9 OCT 12pm-1pm
GRAND FINAL
and all day long activities!
IN FLUZION BAND 8PM - 11PM
Balashi
Renaissance Marketplace, L.G. Smith Blvd. 9, Oranjestad
Tel: (297) 583 8840 - www.cafethetheplaza.com
SCRATCH & WIN!
Receive a scratch card with any check of Afl. 25,- or more!
GREAT PRIZES!
Groceries - Gift certificates, hotel stay
Spa treatments - Airline tickets

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primevera 233, Aruba Tel: (297) 582-5222 / 582-5051, fax: (297) 582-0306
e-mail: favi@sehtimes.aw website: http://www.favi.org

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

CILO BINGO CHALLENGE
Bezoek CILO City Lounge vandaag en doe mee!
Spaar 5 stickers op een rij en ontvang een gratis hoofdgerecht + glas wijn!
Actie is geldig van Sep 1/m Nov
Actie niet geldig i.c.m. andere speciale promoties
1 GRATIS STICKER

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid through September 14

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
WHEN THE BOUGH BREAKS daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 12:30 late: 11:30 NEW PG-13	WHEN THE BOUGH BREAKS daily: 5:30 8:30 matinee: 2:45 late: 11:45 NEW PG-13
BLOOD FATHER daily: 5:00 7:15 9:30 matinee: 12:30 2:45 NEW R late: 11:45	BLOOD FATHER daily: 5:15 7:30 9:45 matinee: 2:00 late: 12:00 NEW R
DON'T BREATHE daily: 7:00 9:15 late: 11:45	DON'T BREATHE daily: 6:45 9:45 late: 11:45
MECHANIC RESURRECTION NL daily: 4:30 7:00 9:30 matinee: 12:00 R late: 12:00	MECHANIC RESURRECTION NL daily: 5:00 7:15 9:45 matinee: 2:30 late: 12:00 R
MORGAN daily: 6:00 8:45 late: 11:45 PG R	MORGAN daily: 4:15 7:00 9:00 late: 12:00 PG R
PETE'S DRAGON daily: 4:45 matinee: 12:15 2:30 PG	PETE'S DRAGON daily: 4:30 matinee: 2:15 PG
KUBO & THE TWO STRINGS daily: 12:00 2:30 PG matinee: 12:00 2:30 PG	KUBO & THE TWO STRINGS daily: 4:45 matinee: 2:15 PG
SUICIDE SQUAD 2D daily: 5:00 8:00 late: 11:15 PG-13	SUICIDE SQUAD 2D matinee: 2:00 late: 12:00 PG-13
THE BFG matinee: 1:00 3:15 PG	WAR DOGS daily: 7:00 9:30 R
THE SECRET LIFE OF PETS matinee: 12:00 2:15 PG	

*matinee: SAT & SUN | late show: FRI & SAT

LOTTO
E LOTERIA DI ARUBA
Resultado Diantazon 7 September 2016

01	04	18	23	26
----	----	----	----	----

1er Premio: No tin ganador Jackpot
2do Premio: No tin ganador Match 4
3er Premio: Tin 8 ganador Match 4
4do Premio: Tin 113 ganador Afl.12,00

Joker 08 Proximo sorteo 10 Sep 2016 Afl. 4,00 pa ticket Afl. 130.000,00

1 Premio: 5 Bon	3 Premio: 4 Bon
2 Premio: 4 Bon + Joker	4 Premio: 3 Bon

Por yama 583-4475 pa haya e resultado.
Letter ganador pa ticket gratis: **(H)**

KOOYMAN
DEAL OF THE WEEK

HANDIGE TUINSTOELN

- Stapelbaar en dus makkelijk op te bergen
- Design met ronde vormen om te ontspannen
- Beschikbaar in cappuccino en donkergrijs
- UV- en weerbestendig

Model Dante
49⁹⁹ **42⁹⁹** **15% KORTING**
of 1700 Fun Miles
SAVE 7.⁵⁰

Model Santorini
39⁹⁹ **33⁹⁹** **15% KORTING**
of 1360 Fun Miles
SAVE 6.-

ALLIBERT

KOOYMAN MEGASTORE NON-STOP OPEN van 7am - 6pm en ZON 9am - 2pm
Kooyman Megastore • Av. E. J. (Watty) Vos 20
www.kooymanbv.com • facebook.com/kooyman.megastore.aruba

3 DAYS OF ARTS, CULTURE AND CREATIVITY IN THE CENTER OF SAN NICOLAS
150 ARTISTS POP-UP
15 INTERNATIONAL ARTISTS
10 MURAL TAKEOVERS

ARUBA ART FAIR IS:
Festival of lights, Fashion Meets Art, Contemporary Arts, Crafts, Paintings, Live Performances, Danos, Music, Poetry, Short Films, Videomaking, Culinary Artistry, and creative kids corner.

TICKETS AVAILABLE AT:
Valero Palm Beach, Valero Boulevard, Valero Santa Cruz, Valero Oranjestad, Valero San Nicolas, Plaza Bookshop, Superfood

FASHION DAY ONE AUG. 10
DAY TWO AUG. 11
WEEKEND AUG. 12-13

BUY YOUR TICKETS NOW
support our artists and the uprising of San Nicolas.

ART • CULTURE • MOVEMENT

AMIGOE Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V., uitgever van de Nederlandstalige krant Amigoe op Aruba, zoekt een:

Redacteur/journalist

We zoeken een zelfstandige redacteur/journalist met een uitstekend taalgevoel en een vlotte pen.

Als persoon ben je enthousiast en heb je affiniteit met de journalistiek. Kwaliteit, integriteit en resultaat zijn voor jouw belangrijke drijfveren.

Functie-inhoud:

- Nieuws verzamelen en selecteren uit diverse bronnen
- Een netwerk opbouwen en onderhouden van contacten en tipgevers
- Zelfstandig het nieuws bewerken en analyses maken
- Informatie vertalen van Papiaments/Engels naar Nederlands en geschikt maken voor de krant
- Interviews afnemen
- Persconferenties bezoeken en andere bijeenkomsten die nieuws voor de krant kunnen betekenen
- Kwesties onderzoeken die tot nieuws of reportages kunnen leiden
- Onderwerpen aandragen waar de krant zelf nieuws mee wil maken, onderzoek doen en de informatie uitwerken tot een artikel

Vereisten:

- Journalistieke opleiding op minimaal HBO-niveau of gelijkwaardig
- Relevante journalistieke ervaring voor tijdschriften en kranten
- Aantoonbare schrijfkwaliteiten in het Nederlands
- Geldige werkvergunning
- Kennis van nieuwe media
- Oog voor detail
- Flexibel en resultaatgericht
- Bereid om 's avonds en in het weekend te werken
- Uitstekende beheersing van het Nederlands en bij voorkeur ook Papiaments

Graag ontvangen wij je reactie uiterlijk 19 september 2016. Je kunt je CV met motivatiebrief sturen naar arubaredactie@amigoe.com of achterlaten bij ons kantoor aan de Bilderdijkstraat 16 – lokaal 2, tegenover Colegio Arubano. Voor extra informatie kun je bellen naar 582-4333.

DE ARUBAANSE KUNSTKRING presenteert

GITARIST LUIS QUINTERO

met een veelzijdig programma:
Laurent Boutros: Suite Caucasiana; Luis Quintero: Siempre me acuerdo de ti; Ignacio "El Indio Figueredo": Los Caujaritos; Dos piezas Brasileiras; Dos Valses de Aldemaro Romero

ZONDAG, 11 september om 11.00 uur 's morgens in Cas di Cultura

Kaarten zijn verkrijgbaar bij DeWit & VanDorp, Plaza Bookshop, SuperFood en bij Cas di Cultura vóór het concert.

Entree: Awg. 30,- ; leden Awg. 25,- en kinderen Awg.15,-
Kaarten voor leden en kinderen verkrijgbaar alleen aan de zaal vóór het concert.

Sponsors: DeWit & VanDorpstores en het Consulaat van Israël

Ondanks bekendmaking Venezolaanse rederij

Directie Scheepvaart: Veerdienst Aruba-Venezuela niet mogelijk

ORANJESTAD — Er komt voorlopig geen veerdienst tussen Venezuela en Aruba. Niet omdat rederij Naviera Paraguana het papierwerk hiervoor niet in orde heeft, maar omdat Aruba logistiek en administratief niet klaar is om het schip te ontvangen en de passagiersstroom te verwerken. “Voorlopig lukt dat ook niet, want hiervoor zijn investeringen nodig waar nog geen ruimte voor is”, aldus Carlyle De Coteau, directeur Directie Scheepvaart.

door onze verslaggever
Annaica Flores

Het gaat er dus niet om dat Naviera Paraguana niet over de nodige vergunningen beschikt, en ook niet om het feit dat ze hun voorbereidingen niet goed hebben getroffen. “Schepen hebben geen vergunning nodig van Directie Scheepvaart om onze haven binnen te varen”, legt De Coteau uit. “Zij krijgen toestemming van Aruba Ports Authority (APA) en die kent hen een zogeheten slot toe. Wat ze wel bij Directie Scheepvaart moeten aanvragen, is toestemming om de territoriale wateren van Aruba binnen te varen. Die toestemming krijgen ze niet. Niet omdat de regering geen veerdienst wil tussen Venezuela en Aruba, maar omdat ons eiland de toestroom van bezoekers die per boot komen niet aankan.”

Niet klaar

De Coteau licht toe dat passagiers die via ferry ons eiland binnenkomen, niet te vergelijken zijn met cruisesetoristen. Die komen het

eiland binnen voor een beperkt aantal uren en laten al hun bagage aan boord van het cruiseschip. “Om ferrypassagiers, die met bagage en voor meerdere aangelegsloten dagen ons eiland binnenkomen op een correcte en veilige manier te kunnen administreren, moeten de Immigratiedienst, Douane en Havendienst daarop voorbereid zijn”, vertelt De Coteau. “Dat betekent allereerst meer personeel, en daarvoor zijn grote investeringen nodig. Verder duurt het tenminste acht maanden voordat dit extra personeel klaargestoomd is om deze taak aan te kunnen gaan. Dan wordt het al snel duidelijk dat Naviera Paraguana eind oktober niet met de veerdienst tussen Venezuela en Aruba kan beginnen. Zelfs in 2017 nog niet. Dat zij dus klaar zijn, betekent niet dat Aruba klaar is. Ze mogen natuurlijk hiernaartoe vertrekken, zoals ze bekend

hebben gemaakt, maar wanneer ze toestemming vragen om onze territoriale wateren binnen te treden, zal dit verzoek door de havenmeester geweigerd worden.”

Drie jaar geleden

Verder wil De Coteau het feit toelichten dat geen enkele minister die met dit soort zaken te maken heeft, op de hoogte was van de intentie van Naviera Paraguana. “Het klopt helemaal dat de ministers van Justitie en Transport hier niets van af wisten en dat alle betrokken partijen verbaasd waren met het bezoek van de rederij aan het eind van vorige week”, aldus De Coteau. “De laatste keer dat hierover is gesproken is drie jaar geleden. Toen kwam er een groep uit Venezuela met Directie Scheepvaart praten over hun intenties om met een veerdienst te beginnen en wij hebben tot in detail uitgelegd wat de procedure is, van het hebben

van een schip dat geschikt is om in deze ruwe wateren te varen, tot de aanvraag van toestemming bij Directie Scheepvaart, het aanvragen van een slot bij APA, het zoeken van een lokale scheepsagent en het aanbieden van een concurrerende prijs, enzovoorts. Nu blijkt dat deze groep mensen na dit gesprek hun huiswerk zijn gaan doen, en dit goed hebben gedaan. Ze hebben een bedrijf opgestart en hebben op alle punten gelet, maar ze hebben in deze periode absoluut geen update gegeven. Ze hebben nooit meer iets van zich laten horen en daarom wisten wij niet dat ze bezig waren met de voorbereidingen om hun doel waar te maken. Als gevolg daarvan kon APA niet beginnen met haar taak van het coördineren van het hele proces en had iedereen vraagtekens toen ze bekend maakten dat de veerdienst eind oktober van start gaat. Dit is dus niet het geval.”

Nu ook in Europees en Caribisch Nederland

Zika-meldingen officieel verplicht

ORANJESTAD/DEN HAAG — In Aruba moeten huisartsen en gynaecologen volgens protocol alle zika-besmettingen verplicht melden aan de Dienst Besmettelijke Ziekten (DBZ). Met ingang van 1 november aanstaande moeten ook artsen en laboratoria in Europees en Caribisch Nederland zika-besmettingen van zwangere vrouwen melden aan de GGD. Dat besluit werd onlangs gepubliceerd in het Staatsblad.

De vrijwillige meldingsplicht, waar tot nu toe in Europees en Caribisch Nederland (Bonaire, St. Eustatius, Saba) sprake van was, biedt te weinig zekerheid, mede omdat artsen en laboratoria mogelijk de privacy van patiënten willen beschermen. Dat schrijven de ministers Edith Schippers van Volksgezondheid en Ard van der Steur van Veiligheid en Justitie in een toelichting. “Het instellen van een meldingsplicht voorkomt vrijblijvendheid en creëert de wettelijke mogelijkheid om klinische gegevens te verzamelen”, aldus beide ministers.

Geen volledige meldplicht

De meldingsplicht geldt alleen voor zika-infecties bij zwangere vrouwen, bij pasgeboren baby's, bij ziekenhuisopnames en bij overlijden van mensen. De Nederlandse regering overwoog een meldingsplicht voor alle besmettingen, als extra ondersteuning voor de bestrijding van muggen, maar heeft daarvan afgezien om artsen en laboratoria niet onnodig met veel extra werk op te zadelen. Informatie over dengue en chikungunya, waarvoor ook een meldingsplicht geldt, wordt bovendien al gebruikt voor de bestrijding van muggen. “Het advies zou anders zijn geweest als er geen meldplicht was voor dengue en chikungunya”, stellen de ministers. De Nederlandse regering

schat in dat er op termijn maximaal honderd meldingen zullen komen uit Caribisch Nederland en misschien tien tot twintig meldingen uit Europees Nederland.

Aruba

Op Aruba is sinds een aantal maanden een speciaal zika-protocol van kracht, waarin staat dat huisartsen, doktoren en gynaecologen elke zika-besmetting moeten melden bij DBZ. Dat bevestigt Directie Volksgezondheid desgevraagd aan *Amigoe*. Deze meldplicht geldt dus niet alleen voor zwangere vrouwen, bij pasgeboren baby's, bij ziekenhuisopnames en bij het overlijden van mensen, zoals in Europees en Caribisch Nederland vanaf 1 november moet, maar ook voor normale zika-besmettingen bij mensen die niet vallen binnen genoemde risicogroepen.

Zuidoost-Azië

Het is inmiddels ongeveer een jaar geleden dat het zika-virus de kop op stak in Brazilië. Inmiddels is de epidemie uitgebroken in Noord- en Zuid-Amerika en is het virus sinds kort ook in Zuidoost-Azië. Zo werden bijna 240 mensen besmet met het virus in Singapore en is in buurland Maleisië een 61-jarige man, die hartpatiënt was, volgens berichten mogelijk overleden aan zika. Directie Volksgezondheid meldde onlangs dat de eerste vrouw op Aruba was bevallen die tijdens haar zwangerschap besmet was geraakt met het virus. Haar kind vertoond geen afwijkingen zoals microcefalie, een aandoening waarbij een kind een te klein hoofd en hersenen ontwikkelt. Zwangere vrouwen die zika-verschijnselen vertonen, moeten zich laten testen. Verder wordt hen geadviseerd preventieve maatregelen te nemen tegen het virus, zoals slapen onder een klamboe, goed insmeren met insectwerende middelen en gedurende de dag bedekken de kleding dragen.

IN HET KORT

Landloper

Een bekende landloper werd door een oplettende burger betrapt toen deze rondhing in de tuin van een woning aan Caya Bonaire. De vrouw meldde het voorval bij de politie en verklaarde verder dat de man het huis was binnengedrongen en aan het rommelen was met de jaloezieën bij het raam. Agenten kwamen kijken en constateerden dat de voordeur niet op slot zat. Verder waren geen bijzonderheden te zien, aldus de politie. De bewoners van het huis waren op vakantie maar zouden die dag nog terugkeren.

Stalker

In de Bernardstraat zagen oplettende agenten dat de bestuurder van een grijze auto een vreemd gebaar richting een jonge vrouw maakte. Agenten spraken de vrouw aan en kregen te horen dat zij in deze straat woont en al een tijdje lastig gevallen wordt door deze bestuurder. Hij werkte volgens haar enige tijd in de omgeving en probeert steeds met haar te praten. De vrouw is hier echter niet van gediend. Agenten gingen vervolgens op zoek naar de ‘stalker’ maar troffen hem niet meer aan.

Wapens

Op een mavo-school in San Nicolas is tijdens een tassencontrole een luchtdruk(airsoft)-pistool en een zakmes aangetroffen in de tas van een leerling. Deze leerling beweerde dat de verboden wapens niet van hem zijn, maar van een andere leerling. Die leerling zou al drie dagen niet op school zijn verschenen. Het schoolhoofd schakelde de politie in en schorste het kind dat de wapens in het bezit had. Agenten namen het mes en pistool mee naar het bureau.

In het Belang
Van het
Jeugdwelzijns-
werk

**Caya Appeldam 2, Dakota,
Aruba**
Tel: (297) 5823773 ·
Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

Niet gebruik maar bezit rij- en vaartuigen belast

Regering wil aanscherping motorrijtuigenbelasting

ORANJESTAD — De regering wil motorrijtuigenbelasting gaan heffen over het bezit van een gemotoriseerd voertuig in plaats van over het gebruik hiervan op de openbare weg, zoals nu het geval is. Bovendien moet het mogelijk worden om eigenaren die deze belasting niet (op tijd) betalen, een naheffingsaanslag van maximaal 100 procent op te leggen. Ten slotte moeten de jaarlijkse betalingstermijnen voor particulieren (A-kentekens) worden teruggebracht van vier naar twee. Eigenaren van voertuigen met andere kentekenplaten kunnen straks de motorrijtuigenbelasting niet meer gespreid betalen.

Dat is de strekking van het voorstel van de wetswijziging in de motorrijtuigen- en botenbelasting die vorige week aangeboden werd aan het parlement. De Belastingdienst kampt al enkele jaren met openstaande schulden van rijtuigenbelasting. Onder de huidige wetgeving is het niet mogelijk om daarvoor een naheffingsaanslag op te leggen. Daarom heeft de Belastingdienst nu als beleid dat bij een openstaande schuld geen kentekensticker verstrekt wordt. “Dit beleid leidt in de praktijk tot discussies”, staat in de toelichting van de conceptwet die *Amigoe* in handen heeft. Bovendien kan alleen de politie controleren of automobilisten hun belastingpapieren in orde hebben. “Echter, de politie is in het algemeen genoodzaakt om prioriteiten vast te stellen waarbij toezicht op deze landsverordening minder prioriteit heeft”, aldus de toelichting.

Om naheffing te vergemakkelijken wordt het belast-

bare feit in de concept-wijziging aangepast. “Het zich op de openbare weg bevinden met een motorrijtuig of in openbaar water bevinden met een motorboot” wordt ‘het houden van een motorrijtuig of motorboot’. Hierdoor hoeft bijvoorbeeld niet meer bewezen te worden dat met het motorrijtuig gebruik wordt gemaakt van de openbare weg.

Nu is het nog zo dat houders van auto's met A-kentekenplaten de motorrijtuigenbelasting in vier gelijke termijnen betalen. De regering wil dit echter terugbrengen naar twee. Houders van andere kentekenplaten moeten volgens de concept-wetswijziging voortaan hun belasting zelfs in één keer betalen, en wel voor 31 januari van elk jaar. Reden hiervoor is dat de belastingplichtige dan minder keren per jaar naar de Belastingdienst hoeft en

deze op haar beurt minder keer per jaar capaciteit moet inzetten om de betalingen af te handelen. Fietsen met een elektrische trapondersteuning worden overigens vrijgesteld van belasting in de concept-wetswijziging. Invoering van de wijziging zou volgens de regering leiden tot 250.000 florin aan extra opbrengsten per jaar voor de staatskas.

‘Buitenproportioneel’

PDR-leider Andin Bikker noemt het voorstel van de regering buitenproportioneel, zeker gezien de door de regering geprojecteerde inkomsten. Volgens Bikker gaat het de regering meer om het oplossen van een cashflow-probleem dan het wegwerken van openstaande schulden. “Want betalen doet iedereen toch, ook al is het na de betalingstermijnen”, aldus de PDR-leider. Hij vindt dat de regering geen rekening

houdt met de reden waarom burgers vaak vier termijnen gebruiken om hun motorrijtuigenbelasting te betalen. “Vaak gaat het om mensen met een minimuminkomen, dat op dit moment ook onder het bestaansminimum ligt. Mensen hebben het dus al zwaar om een menswaardig bestaan te leiden. En dan wordt juist hen de mogelijkheid om binnen vier keer te betalen afgenomen, alleen zodat de regering 250.000 florin eerder kan krijgen”, aldus Bikker. Dat geld zou volgens hem op andere manieren kunnen worden verdiend door bijvoorbeeld, zoals in de Verenigde Staten mogelijk is, een automobilist tegen extra betaling logo's van sportclubs op de nummerplaat te laten plaatsen. Het is de bedoeling dat het concept nog voor eind van het jaar wordt behandeld, zodat het per 1 januari 2017 van kracht kan gaan.

Regering laat personeelskosten 2017 verder oplopen

Vervolg van pagina 1

De stichting wil verder dat wettelijk wordt vastgelegd en gegarandeerd dat benoemingen alleen kunnen plaatsvinden in vacatures die behoren tot de vastgestelde formatie en dat de benodigde financiële middelen binnen de vastgestelde begroting beschikbaar zijn. Wanneer hier niet aan kan worden voldaan, dan mag de benoeming of bevordering niet plaatsvinden. Daarnaast moet er een kerntaken-omschrijving komen voor overheden, waardoor niet zomaar nieuwe departementen en diensten geopend kunnen worden. Per minister moet een vaststelling komen van het maximale aantal coördinatoren en adviseurs, bijvoorbeeld 1-3 adviseurs voor lichtere ministeries en 3-5 adviseurs voor de ministers met de zwaarste portefeuilles.

Vrijwillig vertrek

De regering heeft eigen ideeën over het verminderen van het personeel en de daarbij gepaarde kosten. Zij wijst op de recent opnieuw ingevoerde mogelijkheid voor ambtenaren om, met een afvloeiingsregeling, vrijwillig op te stappen. Ambtenaren kunnen tussen 1 september en 31 oktober 2016 gebruik maken van deze regeling. Hoewel deze VUT-regeling het aantal ambtenaren moet verminderen, zal dat niet direct zorgen voor een significante daling in kosten. Ambtenaren die met deze regeling opstappen, krijgen namelijk – afhankelijk van het aantal dienstjaren – gedurende een bepaalde periode een uitkering die gebaseerd is op een percentage van het laatstgenoten inkomen. Financiën-minister Angel

Bermudez liet eerder dit jaar weten dat er geen gedwongen ontslagen gaan vallen. “Als je de personele lasten drastisch wilt verlagen, moeten we mensen ontslaan... [dat] doen we niet! We sturen ze met de VUT en vervangen ze niet via de personeelsstop. Simpel, maar even effectief.”

De regering wil verder autonome groei van de personeelskosten aanpakken door automatiseren te verwijderen, ofwel door aanpassing

van de bezoldigings- en loonaanpassingssystematiek. Zo is de regering ondertussen begonnen om personeel jaarlijks te beoordelen als basis voor bevorderingen en (loons)verhogingen. Dit in tegenstelling tot de gebruikelijke jaarlijkse verhoging. Daarnaast wordt gewerkt aan een versobering van de wachtgeldregeling en is een vacaturestop van kracht met uitzondering van ‘kernfuncties’ waarvoor hbo of hoger niveau is vereist.

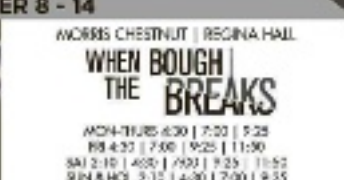

MEGAPLEX 8
 caribbeancinemas.com/aruba f Caribbean Cinemas Aruba

SEPTEMBER 8 - 14

WHEN BOUGH THE BREAKS
 MON-THURS 4:30 | 7:00 | 9:25
 FR 4:35 | 7:00 | 9:25 | 11:50
 SAT 3:15 | 4:05 | 7:00 | 9:25 | 11:50
 SUN 4:35 | 7:15 | 9:00 | 11:35

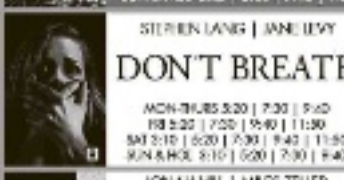
MORGAN
 MON-FRI 4:30 | 7:10 | 9:25
 SAT 3:30 | 6:40 | 7:10 | 9:00 | 11:30
 SUN 4:35 | 7:00 | 9:00 | 11:30

MECHANIC
 MON-THURS 4:30 | 7:10 | 9:25
 FR 4:35 | 7:15 | 9:30 | 11:45
 SAT 2:35 | 5:00 | 7:15 | 9:30 | 11:45
 SUN 4:35 | 7:15 | 9:00 | 11:30

DON'T BREATH
 MON-THURS 3:30 | 7:30 | 9:45
 FR 3:30 | 7:30 | 9:45 | 11:50
 SAT 3:15 | 6:20 | 7:30 | 9:45 | 11:50
 SUN 4:35 | 7:10 | 9:00 | 11:30

WAR DOGS
 MON-THURS 4:35 | 6:55 | 9:25
 FR 4:35 | 6:55 | 9:25 | 11:50
 SAT 3:35 | 4:25 | 6:55 | 9:25 | 11:50
 SUN 4:35 | 7:15 | 9:00 | 11:30

KLUGE
 MON-FRI 4:30 | 7:10 | 9:25
 SAT 3:30 | 6:40 | 7:10 | 9:00 | 11:30
 SUN 4:35 | 7:00 | 9:00 | 11:30

PETE'S DRAGON
 MON-THURS 4:30 | 6:50 | 9:30
 SAT 3:30 | 4:35 | 6:55 | 9:30 | 11:10
 SUN 4:35 | 7:15 | 9:00 | 11:30

SAUSAGE PARTY
 MON-THURS 4:30 | 7:15 | 9:30
 SAT 3:35 | 6:55 | 9:25 | 11:50

STARTING SEPTEMBER 15 | BLAIR WITCH • BAZO DEE
 Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074 Download our NEW APP

Aruba, toen en nu...

De kerk aan de Baay van 1846

Er bestaan in het Papiaments twee woorden voor kerk. Het meest gebruikt is 'Misa', dat is het woord voor een katholieke kerk. Het andere is het minder vaak gehoorde 'Kerki', voor een protestantse kerk. De oudste 'kerki' van Aruba is bewaard gebleven en staat in de Wilhelminastraat. Tijdens deze Monumentenmaand (september) aandacht voor ons – op één na – oudste gebouw.

door **Evert Bongers**

Naast de overwegend katholieke gemeente op ons eiland heeft er ook sinds begin 19e eeuw een protestantse gemeente bestaan: die werd in 1822 gesticht. Nog voor het eerste kerkje werd gebouwd, was in 1821 al een leraar bij de gouvernementsschool aangesteld als godsdienstleraar van de protestantse gemeente. Klaas van Eeckhout verzorgde ook kerkdiensten ten huize van vooraanstaande leden van de gemeente, Eman en Specht, en kort daarna ook in de school. In 1844 werd het huis van de familie Arends aan de Wilhelminastraat gekocht voor 250 gulden om als kerklokaal te dienen. Maar omdat het pand te klein en te bouwvallig was, werd al snel besloten tot afbraak en tot bouw van een nieuwe kerk ter plaatse. Dat gebeurde in 1845. Op de fundamenten van het oude huis verrees de nieuwe kerk, waarbij de muren werden opgetrokken met stenen van het afgebroken huis.

Om kalk te maken voor het pleisteren en verven, werd een kalkoven bij Fort Zoutman neergezet. Er werd ook een

klok aangeschaft, maar die overleefde het transport niet. Met tussenkost van commandeur Jacob Jarman werd een nieuw uurwerk uit Coro betrokken. Omdat er aanvankelijk nog geen toren was werd de klok in een klokkerstoel op het dak van de kerk geplaatst. Het kreeg de bijnaam 'de duiventil'. Het geld dat voor de bouw van de kerk nodig was, werd uit collectes opgebracht, voornamelijk uit Curaçao (ruim 2000 gulden), waar de protestantse gemeente veel groter was. Totdat er een eigen predikant werd aangesteld, maakte Aruba deel uit aan de protestantse gemeente van Curaçao. Op Aruba telde de gemeente in 1846 ongeveer 180 leden. Het bedehuis werd in februari 1846 door ds. Meyer van Curaçao ingewijd. De bouwkosten van de kerk bedroegen 3087 gulden; de werklieden verdienden tussen de 0,75 (timmerlieden) en 1,50 gulden (de hoofdmetselaar) per dag. Enkele kinderen die meehielpen, verdienden 5 cent per dag. Aldus de kerkarchieven, die bewaard werden in de huidige grote protestantse kerk en nu zijn overgedragen aan het Nationaal Archief. Omdat de kustlijn destijds veel dichterbij

A black and white photograph of a church with a tall steeple and a flag flying from a pole in front of it. A large crowd of people, many wearing hats, is gathered in the foreground. The church has arched windows and a prominent entrance.

Feestgangers voor de protestantse kerk tijdens Koninginnedag 1935.

liep, werd de nieuwe kerk bekend als 'De kerk aan de Baay'.

De eerste predikant die werd aangesteld, was ds. Nicolaas Kuiperi, in 1858. In 1867 werd, naar ontwerp van gezaghebber Ferguson, de toren erbij gebouwd. Pas in 1886 werd tijdens een restauratie, waarbij ook de muren van het gebouw werden verhoogd, het pannendak aangebracht. De klok werd daar toen in geplaatst en de 'duivelti' weer naar beneden gehaald. In 1887 werd het orgelbalkon gebouwd en in 1910 het portiek aan de straatkant, om 'hinderlijk binnenkijken te

beletten', aldus ds. Eybers, die het portiek op eigen kosten liet bouwen.

De banken die er in stonden, waren door ds. A. van den Doel, predikant op Aruba van 1984 tot zijn dood in 2001, vanuit een Nederlandse kerk overgebracht. Ook de stoelen, de preekstoel, het dopheuk, de balustrade langs het balkon en de lijsten om de wandborden, zowel het orgel als de luchters als de huidige dakpannen, zijn uit Nederland afkomstig. Het kerkgebouw heeft tot 1950 dienstgedaan, toen pas werd de daarnaast gelegen nieuwe protestante kerk in gebruik genomen. Daarvoor moest het voormalige woonhuis van dr. Horacio Oduber worden afgebroken. Daar staat nu de toren en de ingang van de grote nieuwe kerk. Omdat voor de

bouw, zoals destijds gebruikelijk, koraalsteen werd gebruikt en kalk werd gewonnen uit dezelfde soort steen, heeft deze kerk, net als alle historisch gebouwen hier, veel last van zogenaamde zoutuitbloei. Het is in de steen en kalk aanwezig en zout en vocht blijft eenuvenlang naar buiten komen, waarbij de kalk en pleisterwerk steeds weer gaan bladderen en het pleisterwerk vernield wordt. Opnieuw pleisteren is en uitkalen moest dan ook regelmatig gebeuren. Grotere restauraties zijn in de afgelopen 50 jaar enkele malen gebeurd. De restauratie van 1977 werd slecht uitgevoerd en de toren werd daarin niet meegenomen. De balken bleken daarna ook aangetast.

In 1988-1994 werd onder leiding van ds. Van den Doel de

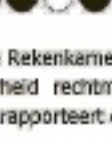
Het kerkje uit 1846.

kerk opnieuw gerestaureerd, waarbij getracht werd de 19de-eeuwse situatie te hervinden. Momenteel is de volgende restauratie in de laatste fase. De kosten van de restauratie, drie maal zo duur als normale bouw, werd door het Monumentenbureau geraamd op ongeveer een miljoen florin. Financiële hulp van overheid of monumenteninstellingen is er niet gekomen. Om geld bijeen te krijgen is in 2014 de fundraising actie 'Rescata Kerki 1846' gehouden. Onder leiding van ds. Ernst Stutterheim werd 320.000 florin bijeengebracht om de kerk zoveel mogelijk te restaureren en een nieuwe bestemming te geven: ondermeer

als meditatiecentrum en als trouwlocatie. Onlangs werd in de media een oproep geplaatst voor vrijwilligers om te komen helpen bij het verven. Reden: de aannemer komt de klus niet meer afmaken, want het geld is op. Twee lokale serviceclubs hebben toen hulp van hun vrijwilligers toegezegd. Een tuinierszaak neemt de 'landscaping' van de tuin rond het kerkje voor zijn rekening. Een aantal airco's is gedoneerd door een koeltechnisch bedrijf. Er wordt naar gestreefd dat op 25 september alles klaar is. De restauratie van dit – op Fort Zoutman na – oudste gebouw van ons eiland is belangrijk. Een uniek stuk erfgoed!

2016: de kerk wordt door vrijwilligers geverfd

DE ALGEMENE REKENKAMER

roept belangstellenden op voor de vacante functie van een

lid

van de Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer is het onafhankelijke controle-orgaan van Aruba. Zij onderzoekt of de financiële middelen van de overheid rechtmatig en doelmatig worden ontvangen en uitgegeven. Over de door haar uitgevoerde onderzoeken rapporteert de Algemene Rekenkamer aan de Staten en de verantwoordelijke ministers.

Ter vervanging van een van onze leden, die per 1 januari 2017 met pensioen zal gaan, heeft de Algemene Rekenkamer een vacature voor een lid. Zij moet ter vervulling van deze vacature een voordracht van 3 kandidaten doen aan de Staten. Zij roept daarom belangstellenden op om te solliciteren. Op voordracht van de Staten benoemt de regering het lid. De belangstellenden die in aanmerking willen komen voor deze voordracht worden verzocht deze wens schriftelijk kenbaar te maken.

De Algemene Rekenkamer bestaat uit drie leden en twee plaatsvervangende leden. Het lidmaatschap van de Algemene Rekenkamer vormt geen volledige dagtaak. De Algemene Rekenkamer wordt bijgestaan door een secretaris, die belast is met de dagelijkse leiding. De werkzaamheden van de Algemene Rekenkamer zijn verdeeld over onderzoeksteams, bestaande uit 1 projectleider, 1 onderzoeksleider en onderzoekers. De projectleiders sturen de onderzoeksteams aan.

Functie-inhoud:

- A. Met de overige leden besluiten nemen over zaken, die de onderzoekstaak en de (interne) organisatie van de Algemene Rekenkamer aangaan;
- B. Alle relevante vergaderingen van de Algemene Rekenkamer bijwonen.

Functie-eisen lid van de Algemene Rekenkamer:

- Opleiding: Academisch denkniveau, bij voorkeur een juridische en/ of financieel (bedrijfs-) economische achtergrond bezittend, taalvaardigheid in verband met het beoordelen van rapporten en andere schriftelijke vastleggingen;
- Ervaring: overzicht van en inzicht in het bestuurs- en overheidsapparaat, zijn/ haar sporen hebben verdiend op zijn/haar vakgebied, belangrijke maatschappelijke posities hebben bekleed.

Specifieke eisen:

- Opleiding en ervaring zoals hiervoor omschreven;
- Kritische geesthouding;
- Objectieve instelling, het Algemeen belang van het Land Aruba voor ogen houdend;
- Geen met het ambt van lid van de Algemene Rekenkamer onverenigbare functie bekleed;
- Geen functies bekleeden die belangenverstrengeling inhouden, zoals bedoeld in artikel 4 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer.

Geboden wordt:

Een bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen vastgestelde remuneratie.

Informatie en aanmelding:

Uw schriftelijke aanmelding dient u vóór 23 september 2016 te richten aan de waarnemend voorzitter van de Algemene Rekenkamer, mr. F. Nuboer, Wilhelmijnstraat 6, Oranjestad, Aruba. Eventuele nadere inlichtingen kunt u inwinnen bij de secretaris, de heer R. de Cuba (telefoon 582-5448). E-mail adres: Info@rekenkamer.aw

PASEO MONUMENTAL 2016

**PASEO
MONUMENTAL**

PASEO MONUMENTAL V

Paseo Monumental V, 2016 ta cuminsa dilanti di Monumentenbureau (Schelpstraat) pa 9:00 AM.

- o Un dia paseando cu bo famia riba nos dushi isla, conoce kiko ta hasi nos monumentonan unico y participa den nos speurtocht.
- o Entrega di formulario di speurtocht lo ta entre 4:00 PM pa 5:30 PM.
Lo tin premio atractivo pa tur ganadornan di speurtocht.
- o For di 4:00 PM pa 6:00 PM lo tuma lugar e clausura di Paseo Monumental V, 2016.
Bandanan invita ta Buleria y N'Fuzion.

**Bin participa y celebra cu nos di
Monumentenbureau
Paseo Monumental V, 2016**

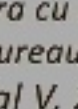

MONUMENTENBUREAU

Gobierno Aruba
Ministerio di Turismo, Transportacion y Infraestructura
Sector Primario y Cultural

Monumentsfund
ARUBA

11 SEPTEMBER 2016 | ORANJESTAD

COMIENSO: 9:00 AM-11:00 AM
CLAUSURA: 4:00 PM-6:00 PM

COMIENSO: 9:00 AM-11:00 AM
CLAUSURA: 4:00 PM-6:00 PM

Aruba Outdoor Adventures

Aruba Tourism Authority

Arubabank eat fresh.

Aeropuerto Internacional Reina Beatrix

Coca-Cola

THE CINEMAS

Plaza of Office Systems

InselAir

BUSHIRI

RANCHO NOTORIOUS

CILO

TERRAUSE

Den Cayente

Fore!

Ariën Rasmijn (1975) is freelance journalist. Naast zijn publicaties in Amigoe en diverse andere media schrijft hij in deze column regelmatig over nieuws en politiek in Aruba. Hij stelt reacties op prijs via: info@dencayente.org.

Het is vroeg in de ochtend wanneer ik bij mijn neef aanklop. Deze afspraak staat al een paar weken en, zoals het weleens wordt gezegd, we hebben er zin an. Hop, de auto in en p'ariba. We gaan golfen. Achter de gevangenis, ver weg van wat je toeristische ontwikkeling zou kunnen noemen, vind je Aruba Golf Club. Het is een zogeheten 'desert golf course' met negen holes en al sinds de jaren '40 van de vorige eeuw worden daar ballen geslagen onder de hete zon. Het clubhuis ziet er ietwat vervallen uit, maar alles is netjes en alles werkt. Dat is dankzij de twee beheerders die het meer voor de eer in goede staat houden dan voor wat dan ook. Spelen daar is niet makkelijk. Je hebt al vroeg in de ochtend te maken met moordende hitte en felle wind. Sla je je bal goed, dan is de kans groot dat het via een steen compleet de andere kant opschiet. Het gras is meer onkruid en de green is een vergruisde pek waar je al heel makkelijk de bal te hard overheen slaat. Soms – vandaag toevallig

niet – staan er ezels of geiten op de baan. Een dresscode is er niet. Mijn neef en ik lopen erbij alsof we de tuin gaan schoonmaken in onze korte broeken en T-shirts, en de golfclubs zijn een allegaartje die hij door de jaren heen tweedehands of voor nop op de kop heeft getikt. Kortom, het is te gek.

Laat Divi en Tierra del Sol maar lekker voor de accountants, advocaten en *captains of industry*, met hun dure poloshirts en sigaren. Echte mannen spelen hier, slaan ballen totaal mis, drinken een biertje of drie te veel en niemand die vreemd opkijkt als je misschien iets te lang blijft hangen bij een hole om slap te ouwehoeren. Eigenlijk zou ik niet hierover mogen schrijven. Want dit is één, slechts eentje maar, van de onweerstaanbare geheimen die San Nicolas heeft. De oude charme uit de tijd van Lago waart hier nog ongestoord rond. Natuurlijk word ik er een beetje weemoedig van, want iets zegt mij dat die oude charme gedeemd is om te verdwijnen.

Ik vrees nu al dat een of andere malloot het koopt om condo's voor rijke Venezolanen te gaan bouwen. Sorry, maar dat noem ik geen vooruitgang, al lijkt het onvermijdelijk. Want San Nicolas heeft de toekomst. Daar is nog ruimte voor bouw en economische ontwikkeling. En het is meer dan terecht dat p'ariba di brug eindelijk na jaren voorgelogen te zijn geweest door de politiek, aan de beurt is. De vraag is echter of de fouten, die de andere kant van het eiland van haar karakter hebben beroofd, uit naam van welvaart hier zullen herhaald worden. Terwijl het echt anders kan. San Nicolas heeft namelijk de kans om, juist door bewust te kiezen voor rust, kwaliteit en authenticiteit in plaats van lelijke *malls*, grote kasten van hotels en de sfeer van een tweederangs Miami, *booming* te worden. Veel aan-

trekkelijker en economisch rendabeler dan Oranjestad en Noord. P'ariba di brug kan voor Aruba worden wat de Franse kant is voor St. Maarten; de plek waar het nog mooi is, waar je nog echt kan *chillen*. Daar is beleid voor nodig en vaak ook de durf om een voet op de rem te zetten waar anderen juist gas zouden willen geven voor een snelle winst. Nu al kan je zien dat het zowel de goede als de verkeerde kant op gaat. De ontwikkeling rond Rodgers Beach is zorgelijk. Met name de vergunningen voor watersportbedrijven zullen een grote en vooral negatieve impact hebben op het gebied.

Maar de keuze om de binnenstad van San Nicolas een cultureel accent te geven is juist, al moet bij de uitvoering de lokale bevolking ook betrokken worden. En juist daar kan je wederzijds wantrouwen proeven. *Locals* zijn sceptisch geworden, na generaties lang genegeerd, gediscrimineerd en voorgelogen te zijn geweest. En dat is zacht uitgedrukt. Aan de andere kant willen regering en investeerders hun agenda in andermans thuis doordrukken zonder overleg, want tijd is geld. En dus zie je dat activiteiten als Aruba Art Fair weliswaar in San Nicolas plaatsvinden, maar voortsnog met nauwelijks participatie van locals. Dat rijke families opeens panden gaan opkopen voor ontwikkeling is niet genoeg. De transitie van San Nicolas moet net zo goed van binnenuit starten om stand te kunnen houden.

Eman: 'Aruba krijgt zonnebomen'

ORANJESTAD — De bijzondere elektronische boom die op de foto is te zien, betreft een zogenaamde 'Solar Tree'. Minister-president Mike Eman postte deze gisteren op zijn Facebook met daarbij de tekst dat deze solar trees, die zonne-energie gedurende de dag opgevangen, de aankomende tijd op diverse plaatsen op Aruba worden geïnstalleerd. "De faciliteiten bieden wifi, telefoons kunnen eraan worden opgeladen en het biedt een prettige schaduwrijke plek om onder te zitten", aldus Eman. Waar en wanneer de 'zonnebomen', die aspecten van kunst en technologie met elkaar combineren, worden geplaatst, is onduidelijk. De elektronische bomen zijn bedoeld om zonne-energie zichtbaar te maken in het landschap en de openbare context, waardoor begrip en bewustzijn voor hernieuwbare energie wordt gestimuleerd. De eerste solar trees verschenen rond 1998 in Gleisdorf, Oostenrijk. Dit betrof een boom die rond de 7 kW aan energie produceerde.

'Laten we de stilte van de natuur herstellen' Bomen planten voor internationale vrede en rust

ORANJESTAD — Zo veel mogelijk mensen, organisaties, scholen, sportclubs, hotels en kerken die deze maand een boom planten voor vrede, rust en het herstel van de natuur. Dat plan wil life-coach Gea Sougé verwezenlijken in het kader van de Internationale Dag van de Vrede, woensdag 21 september aangaande. Ze roept de samenleving op inheemse boomsoorten te planten 'ter ondersteuning van een duurzame toekomst'.

Het plan van Sougé ontstond uit eigen verstoorde rust en vrede, vertelt zij. "Tijdens mijn wandelingen in de natuur richt ik mij altijd op de stilte en het luisteren naar

Kids nemen een kijkje achter de schermen bij Belastingdienst

ORANJESTAD — De Belastingdienst organiseerde onlangs voor het eerst een 'breng je kind naar het werk'-dag. Een groep van 86 kinderen in de leeftijd van twee tot vijftien jaar kreeg de gelegenheid om het werk van papa of mama met eigen ogen te aanschouwen.

De dag werd georganiseerd door Karina Delaney, Magaly Ras, Merveline Lacle en Joella Danje van de personeelscommissie van de Belastingdienst. Behalve kijken wat de ouders op het werk doen, kregen de kinderen ook uitleg over wat belastingen zijn en waarom het belangrijk is om deze te betalen. De kinderen bezochten de hele middag verschillende afdelingen en kregen uitleg over het werk dat daar verzet wordt. Aan het eind van de middag werden de kinderen door medewerkers van de stichting Bon Nochi

Kinderen van ouders die werken bij de Belastingdienst mochten afgelopen vrijdag een kijkje achter de schermen bij de overheidsinstantie nemen.

Drumi Dushi opgevangen en werden verhalen met elkaar gedeeld. Financien-minister Angel Bermudez vindt het 'een geweldig initiatief' om jongeren op deze manier van kleins af aan het belang van belastingen mee te geven. Daarnaast was het voor de Belastingdienst ook een

mooie gelegenheid om haar 'sociale gezicht' te laten zien, aldus de minister. Hij en Belastingdienst-directeur Luenne Gomez-Pieters zijn zeer tevreden over het verloop van de dag. De directeur sluit niet uit dat in de toekomst andere activiteiten voor kinderen georganiseerd worden.

Voordeel van werken met standaarden

ORANJESTAD — *Iniciativa pa Desaroyo pa Empresa Arubano (Idea)* organiseerde onlangs, in samenwerking met het bedrijf Steinbeis, een workshop 'Improving and Maintaining Market Access through Standards and Conformity Assessment'. Het doel van de workshop was om de deelnemende bedrijven en instanties bekend te maken met de noodzaak en de voordelen van het voldoen aan bepaalde internationale standaarden, zoals bijvoorbeeld de Internationale Organisatie van Standaardisatie (ISO). Onder de deelnemers bevonden zich vertegenwoordigers van KoK, Care4Care, Idea, DEZHI, brandweer, DTI, Roadmap Solutions, ActionCoach, DVG, Veterinaire Dienst, Ling & Sons, Cornerstone Economics en Funari. De workshop werd gegeven in het kader van het Europese Cosme (Caribbean Overseas Small and Medium Enterprises) programma waarmee EU toegang tot de markt voor ondernemers en kleine ondernemingen wil vergroten. Daarnaast is het programma bedoeld om de interne groei van ondernemingen, en daarmee de toename van werkgelegenheid, te bevorderen.

Vredig antwoord

Tijdens haar voorbereidingen voor de Internationale Dag van de Vrede dacht zij na over hoe zij de voornoemde situatie kon veranderen. "Ik liep het labirint (dat achter Alto Vista ligt, red.) en besepte dat het planten van bomen een vredig antwoord is op het herstellen van de rust en stilte van de natuur. Bomen temperen geluid, besparen water en geven schaduw en zuurstof. Ik googelde naar *Trees for Peace* en vond dat vele scholen wereldwijd bomen planten op de Internationale Dag van de Vrede om het milieu te ondersteunen."

Tree4Peace

Om die reden gaat de life-coach op 21 september het Vredeslabirint eren met een 'Tree4Peace'. "Santa Rosa steunt me hierbij met wayaca-bomen, waarvoor ik super dankbaar ben. En nu nodig ik heel Aruba, waaronder organisaties, scholen, sportclubs, serviceclubs buurten, hotels en particulieren uit om ook een Tree4Peace te planten. Mijn doel is om 100 Trees4Peace te planten, dat zou een geweldige start zijn om de stilte te herstellen en Aruba's natuur te redden en te beschermen."

Wayaca of watapana

Wie een vredesboom wil

planten, wordt geadviseerd een inheemse soort te kiezen die goed bestand is tegen het Arubaanse klimaat, zoals een wayaca of watapana. Daarnaast wordt aangeraaden om 'boomzaailingen van lokale aanbieders' te gebruiken en een geschikte locatie te vinden voor een boom, waarbij eventueel Directie Landbouw Santa Rosa ingeschakeld kan worden voor hulp. De boomplanters worden gevraagd hiervan een foto te maken en op sociale media te delen, waardoor een

discussie kan worden gestart waarom het planten van bomen gunstig is voor Aruba. Sougé sluit af: "Naast vrede biedt elke boom die we planten meer natuur, verfrissing, zuurstof, waterbesparing, gezondheid, meer vogelzang dichtbij en gemeenschap. Wij houden ervan om rond een boom te zijn, samen te genieten van de koele schaduw. Een boom is een mooie metafoor voor ons allemaal. Laten we Trees4Peace planten in september en Aruba vredig en koel maken."

Op stap

Ontspanning, sporten, uitgaan, dansen, evenementen en andere tips voor dit weekend. Ook een activiteit aanmelden? Stuur een e-mail naar arubaredactie@amigoe.com.

CULTUUR

Paseo Monumental 2016
Speurtocht langs Monumenten op Aruba
Start: Monumenten Bureau
Zondag 09.00 - 18.00

Luis Quintero
Arubaanse Kunstkring
Cas di Cultura
Zondag 11.00 - 12.30

EVENEMENT

Daylight Party Watersport
Marinierskazerne
Zondag 12.00 - 18.00

MAATSCHAPPELIJK

Herdenking 9/11 (15 jaar geleden)
Wilhelminapark
Zondag 17.00

SPORT

Back to Bowling HH 2nd Edition
Bowlen met muziek (Duro muziekband)
Eagle Bowling Palace
Vrijdag 19.00 - 24.00

Turibana 10.5K Walk/Run
MFA Noord
Zondag 06.00 - 10.00

Cycling Open Day
6 tot 14 jaar (meisjes en jongens)
Velocity Cycling Team

Soccerfield Ayo (St. Cruz)
Zondag 08.00 - 11.00

STAPPEN

Buleria
Señor Frog's
Zaterdag 21.00 - 03.00

The Black Sheeps LIVE!
Muziekband
Cafe Chaos
Zaterdag 23.30 - 02.00

JE HOORT HET VERSCHIL

Marc's Muziek Café
(Ma t/m Za: 12 - 15 pm)
Marc de Roo

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

Televisieprogramma's

Nederland

14:30	Hidden India	1:15	Journal	4:10	Barbapapa
15:30	Ik vertrek	1:30	Journal met gebarentolk	4:15	Sarah en Eend
16:20	De Verenigde Staten van Eva	1:35	Journal met gebarentolk	4:25	Mijn vriendjes
17:05	Journal	2:00	Journal met gebarentolk	4:45	Teigetje en Poeh
18:10	Journal	2:15	Journal	4:50	Minnie's strikken toons
18:30	Pauw	2:44	Jeugdjournal met gebarentolk	4:55	Oily, het kleine witte busje
19:30	EenVandaag	3:00	Journal met gebarentolk	5:00	Sesamstraat: 10 voor ...
20:00	Journal	3:15	Het geheim	5:15	Het Furchester Hotel
20:41	Tekst-tv		van de meester	5:30	Bruine beer in het blauwe huis
23:55	Nederland in beweging		Keuringsdienst van waarde		De speelgoedokter

vrijdag 9 september

0:10	Geheugentrainer		Close up:	7:05	Ringel Singel 19
0:30	Journal		Daniële Gatti - Ouverture voor een dirigent	7:20	Kindertijd
1:10	Goedemorgen Nederland		Geloof en een hoop liefde	7:45	Angelina ballerina
1:30	Journal	9:20	Het geheim	8:10	Bumba: Bravo Babilu
1:40	Paralympische Spelen	10:00	van de meester	8:20	Sesamstraat: 10 voor ...
2:00	Journal	10:10	De nieuwe maan	8:30	Kiwi & Strit
2:10	Goedemorgen Nederland		Geloof en een hoop liefde	8:35	Bob de bouwver
2:30	Journal	10:55	Hallo Nederland	8:45	Bolletje & Billie
2:40	Goedemorgen Nederland	11:50	Binnenstebuiten	9:00	Twisted whiskers
3:00	Journal	12:30	Paralympische Spelen	9:10	Bij Ron in het pension
3:15	Goedemorgen Nederland	12:45	Paralympische Spelen	9:35	Checkpoint
3:35	Paralympische Spelen	13:20	Rail away	10:00	Beste vrienden quiz
4:00	Journal	13:55	2 voor 12	10:20	SpangaS
4:15	Nederland in beweging	14:30	Kijken in de ziel:	10:45	Peperbollen
4:30	Journal	15:15	Wetenschappers	11:15	Klaas kan alles
4:40	Geheugentrainer		Nieuwsuur	11:40	De buitendienst
5:00	Journal	16:00	Haagse lobby	12:00	Lost in the game
5:15	Tijd voor MAX	16:55	A l'origine	12:23	Het klokhuis
6:00	Journal	17:35		12:45	Jeugdjournal
6:20	Paralympische Spelen			12:55	SpangaS
7:00	Journal			13:25	Pauls puber kookshow
7:10	Sportjournal			14:25	Eric van Sauers: Ontroert
7:20	Journal			15:35	Niet lullen maar poetsen
7:30	Sportjournal			16:10	Rectify
7:35	Journal			17:45	De wereld draait door

Nederland

15:45	Exitus	15:30	Ban Hals a e Standarte (r)
16:20	De week van PowNed	16:00	Overdrive - TCFM
16:50	Louis Theroux: Louis & the brothel	17:00	Youth Experience
17:55	De wereld draait door	18:00	Bonochi Korsou
18:50	De week van PowNed	19:00	TeleDeporte
19:25	De wereld draait door	19:30	Curaçao On (r)
20:15	De week van PowNed	20:00	TeleNotisia
20:40	De wereld draait door	21:00	Wega di Number Korsou
21:30	Tekst-tv	21:10	Partisipashon di Morto
		21:15	Pagina Sosial MCB
		21:30	Salú i Metabolismo
		23:00	Telenotisia (r)

vrijdag 9 september

0:30	Pingu	0:30	Ivo 4 Life na Telearuba
0:35	Timmy tijd	17:00	Biba Saludabel
0:45	Bumba: Bravo Babilu	17:15	Voices & Choices
0:50	Sesamstraat	17:45	Un rato serca Dika
1:05	Bing	18:15	Time Out
1:10	Woewel & Pip	18:30	Primera Plana
1:15	Pim en Pom	19:00	Turbo
1:25	Rintje	19:30	Little Kingdom
1:35	Apennoten	19:45	Perspectiva Nos Salud
1:45	Buurman en buurman	20:00	Telenoticia
1:50	Dokter Hond	21:00	Sorteo di Lotto
2:05	Wickie de Viking	21:10	Manic Monday
2:15	Ringel Singel 19	23:00	Telenoticia
2:25	Masha en de beer	00:00	Time Out
2:30	Shaun het schaap	00:15	Primera Plana
2:45	Jeugdjournal	00:45	CNN World Sports
2:50	Calimero	01:00	CNN Cilo
3:00	Raad eens hoeveel ik van je hou	02:00	Voices & Choices
3:10	Joe en Jack	02:30	Turbo
3:20	Kindertijd	03:00	Telenoticia
3:45	Tip de muis	04:00	Nos Mainta
4:00	Teletubbies		

Nederland

15:15	Volle zalen	15:30	Ivo 4 Life na Telearuba
16:00	Nieuwsuur	17:00	Biba Saludabel
16:55	Het uur van de wolf: W.H. Gispen - ontwerper - ondernemer	17:15	Voices & Choices
17:50	2Doc: Dinosaur 13	17:45	Un rato serca Dika
18:40	De nachtzoen	18:15	Time Out
18:55	Nieuwsuur	18:30	Primera Plana
19:50	Nieuwsuur	19:00	Turbo
20:37	Tekst-tv	19:30	Little Kingdom

vrijdag 9 september

0:05	No doe	0:30	Ivo 4 Life na Telearuba
0:35	Hallo Nederland	17:00	Biba Saludabel
1:00	Journal met gebarentolk	17:15	Voices & Choices

BVN

15:00:	NOS Journal	06:45:	De Wereld Draait Door
15:05:	Sesamstraat	07:35:	NOS Journal
15:25:	Het Klokhuis	07:55:	Weerbericht Europa/Afrika
15:40:	NOS Jeugdjournal	08:00:	Droomhuis Gezocht!
15:45:	Welkom in de Wilton	08:45:	Ten oorlog Special: Onder
16:00:	Jill		Vlaamse Velden
16:15:	Blokken	09:20:	Nederland van boven
16:40:	Thuis	09:55:	Nieuwsuur
17:10:	Dagelijkse Kost	10:40:	Weerbericht Amerika/Caribien
17:25:	EenVandaag		Pauw
17:50:	NOS Sportjournal	10:45:	Iedereen beroemd
18:00:	VRT Journal	11:40:	VRT Journal
18:45:	De Wereld Draait Door	12:00:	Van Gils & Gasten
19:35:	NOS Journal	12:30:	Smakelijke verhalen!
19:55:	Weerbericht Europa/Afrika	13:25:	3Lab: The boy next door
20:00:	Droomhuis Gezocht!	14:35:	BinnensteBuiten
20:45:	Ten oorlog Special: Onder Vlaamse Velden	15:00:	NOS Journal
21:20:	Nederland van boven	15:05:	Sesamstraat
21:55:	Nieuwsuur	15:20:	Sesamstraat 10 voor...
22:40:	Weerbericht Amerika/Caribien	15:35:	Het Klokhuis
22:45:	Pauw	15:50:	NOS Jeugdjournal
23:40:	Iedereen beroemd	15:55:	Bij Ron in het Pension

vrijdag 9 september

00:00:	VRT Journal	16:15:	Blokken
00:30:	Van Gils & Gasten	17:10:	Dagelijkse Kost
01:25:	Tot elkaar Veroordeeld	17:25:	EenVandaag
02:10:	Welkom in de jaren 60	17:50:	NOS Sportjournal
02:35:	BinnensteBuiten	18:00:	VRT Journal
03:00:	NOS Journal	18:45:	De Wereld Draait Door
03:05:	Sesamstraat	19:35:	NOS Journal
03:25:	Het Klokhuis	19:55:	Weerbericht Europa/Afrika
03:40:	NOS Jeugdjournal	20:00:	Ik Vertrek
03:45:	Welkom in de Wilton	20:50:	De Verenigde Staten van Eva
04:00:	Jill	21:30:	Nieuwsuur
04:15:	Blokken	22:15:	Weerbericht
04:40:	Thuis		Amerika/Caribien
05:10:	Dagelijkse Kost	22:20:	Marlou van Rhijn, Blade Babe
05:25:	EenVandaag		Pauw
05:50:	NOS Sportjournal	22:55:	Iedereen beroemd
06:00:	VRT Journal	23:50:	

Dienstdoende huisartsen

Donderdag 08 Sept. 2016

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Sneek

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas 524-8833
Dr. Boderie

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica Seroe Preto 584-4833
Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Dakota 588-7364

De kook en computercursussen van YMCA zijn klaar om van start te gaan!

Rachel Croes, directrice van YMCA, heeft aangegeven dat -naast de progressieve, educatieve programma's- er nu ook verschillende cursussen zijn met betrekking tot koken en computers. De kooklessen bestaan uit Pastry, Snacks (YMCA Dakota), Chinees/Indonesische keuken (YMCA Dakota en San Nicolas) en worden gegeven door de heren Willem Seferina en Glen Ridderstap. Alle cursussen gaan op 12 september van start , met een duur van 2 weken voor 2 dagen per week. De tijden zijn van 6:30 pm tot 9:00 pm.

Daarnaast zullen de computercursussen ook van start gaan met programma's als Word, Excel en Adobe Photoshop voor beginners. De onderdelen Words en Adobe zullen plaatsnemen in Dakota en worden gegeven door Jessica Semeleer. Excel zal worden gegeven bij de YMCA Dakota door Jessica Semeleer en in San Nicolaas staat Jacky Woodley ook klaar om Excel aan u te leren.

Alle computercursussen beginnen op 12 september van 6:30 pm tot 9:00 pm. De computercursussen zullen 5 weken duren en zijn 1 keer per week. De prijs van de cursussen zijn Afl 150,00 met uitzondering van de kooklessen, dit in verband met de extra ingrediënten die er aan te pas komen.

Aan het einde van de lessen krijgen alle cursisten een certificaat uitgereikt. U kunt ook via de Facebook pagina van YMCA, YMCA Aruba op de hoogte blijven van alle acties.

Belangstellenden kunnen ook contact opnemen via telefoon nummer: 582-3072 YMCA Dakota of 584-5303 YMCA San Nicolaas. Uiteraard kunt u ook langs bij beide YMCA's voor inschrijvingen.

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie: Zulaika Kelly (abbonementen) Grecia Willems (advertenties) adminaruba@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock, Zulaika Kelly abbonementaruba@amigoe.com
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Opmaak: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 9.00am-4.30pm
Directie: Sigrid Hammelburg arubadirectie@amigoe.com	Verkoop: Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com Jamey Baire jbair@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe #81027801 RBC #100031723
Redactie: Alex Lacle (coördinator) Mirte de Rozario Bobby Spier Annalca Flores Esther Kiks arubaredactie@amigoe.com		Klachten over bezorging ? Mail naar klachtenaruba@amigoe.com

Het weer

VRIJDAG 9 september 2016		VRIJDAGNACHT	
Licht bewolkt met windvlagen vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u.		Licht bewolkt met windvlagen uit het oosten tussen 30 en 50 km/u.	
Zonsopgang 06:29	Zonsondergang 18:44	Maansopgang 00:57	Maansondergang --:--
Max. Temp. 30°	Neerslag 20%	Min. Temp. 28°	Neerslag 10%
Wind 36 km/u Oost	Luchtvochtigheid 73%	Wind 35 km/u Noordoost	Luchtvochtigheid 76%
UV Index Extreem			

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—	
Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas —	
Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —	
4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuaries —	
Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000

— Stichtingen —	
Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico	593-0507
Arubano	593-4928
Twelve Step Meeting	
AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa	568-4739
Prohimo	564-8849
NA Acceptance Group	565-7500
Fundacion Centro Ecologico Aruba	562-8984
Bureau Sosteenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004

Aankomsttijden Cruiseschepen

Zondag, 11 Sept. '16

Freewinds
(Woe.07) – 18.00

Steun ons
werk
met
uw
gift.

Onderzoek niet gereed

Moordzaak Maximus opnieuw voor onbepaalde tijd aangehouden

WILLEMSTAD — De zaak Maximus tegen Burney ‘Ni-ni’ Fonseca, die volgens het OM één van de intellectuele daders is achter de moord op politicus Helmin Wiels in mei 2013, is woensdagochtend door rechter Maria Paulides, net als in 2014, voor onbepaalde tijd aangehouden. Het onderzoek moet nog worden afgerond. Op verzoek van Fonseca’s advocaat Marije Vaders, zal de datum twee maanden van tevoren doorgegeven worden aan de verdediging.

door **Jomaira v/d Meulen**

Fonseca volgde woensdagochtend alles via video-conferentie. Het betrof een regiezitting, waarbij de stand van zaken en de onderzoekswensen besproken werden en een datum voor de inhoudelijke behandeling geprikt zou worden.

Zaakofficier Gert Rip kon woensdag echter geen datum voorstellen, omdat volgens hem nog niet duidelijk is wie er allemaal die dag aanwezig zullen moeten zijn, waardoor mogelijk extra beveiligingsmaatregelen geregeld moeten worden in en rondom het Stadhuis. Het is wel al bekend dat Fonseca aanwezig wil zijn bij de inhoudelijke behandeling. Ook moet rekening gehouden worden met de zittingsruimte, aldus de rechter. De datum wordt dus later bekendgemaakt.

De zaak is door de rechter terugverwezen naar de rechter-commissaris (RC) die zich verder gaat buigen over de onderzoekswensen van zowel de verdediging als het OM. Die wensen zijn eerder al schriftelijk via mail door het OM en de verdediging aan het Gerecht bekendgemaakt en zijn vandaag door de partijen besproken. Er moeten nog enkele getuigen gehoord worden, waaronder Elvis ‘Monster’ Kuwas, die Wiels doodschoot, zijn (ex)vriendin Suzy Rombly – die volgens het OM spoorloos is verdwenen – en Michael Leesly, die volgens het OM belastende

verklaringen zou hebben afgelegd tegen Fonseca. Leesly ontkende dit op de radio en beschuldigde Rip van het beïnvloeden van getuigen.

Bedreigt

Bovendien moeten nog twee getuigen gehoord worden die als bedreigde getuigen zijn aangemerkt, en waarvan de identiteit dus niet bekend mag worden voor het publiek. Deze getuigen kregen in het dossier de codes B5 en C3, en zullen op verzoek van advocaat Vaders in persoon worden gehoord bij de RC. Officier Rip heeft in het digitale driepartijenoverleg eerder al aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het persoonlijk horen van deze getuigen. Hij heeft echter wel bezwaar tegen het verzoek van de verdediging om aanwezig te zijn tijdens het verhoor. Rip wil het risico niet lopen dat hun identiteit toch bekend wordt voor het publiek.

Vaders wil op haar beurt in verband met de waarheidsvinding ook geen risico’s lopen. Ze benadrukte het recht te hebben om haar cliënt goed te verdedigen en verwees naar de hoofdregel dat een getuige op de openbare zitting gehoord moet worden. Dit kan desnoods ook middels een video-conferentie waarbij de getuigen incognito kunnen gaan, inclusief het onherkenbaar maken van hun stem. De verdediging wil zicht hebben op de manier waarop deze getuigen reageren wanneer

de vragen worden gesteld en beantwoord. Daarbij geldt volgens Vaders bovendien dat de verklaringen van deze bedreigde getuigen ook geen steun vinden in de bewijsmiddelen. Daarnaast loopt de verdediging het risico dat niet alle vragen gesteld worden of dat men weigert bepaalde vragen te beantwoorden. Vaders wil dus zien dat die getuigen bestaan en ze wil kennisnemen van hun houding en reactie op vragen en antwoorden.

Officier Rip benadrukte dat deze twee getuigen niet voor niets als bedreigde getuigen zijn aangemerkt. De RC heeft dit ook getoetst, aldus Rip, en het OM heeft vertrouwen in de RC. De raadvrouw verzocht de rechter om hierop toch een beslissing te nemen, maar Paulides laat dat liever aan de RC zelf. Paulides vertrouwt op de deskundigheid van de RC, oftewel dat de RC ervoor zal zorgen dat alle vragen beantwoord worden en dat de RC het verloop van de verhoren zo goed mogelijk op papier zal opstellen. Vaders zal dus haar verzoek om bij die verhoren aanwezig te zijn bij de RC moeten indienen en dat zal ze ook doen. Ze zal aan de RC vragen om anders mee te gaan met de suggestie van rechter Paulides, om haar op de dag van de verhoren in het gebouw aanwezig te laten zijn, zodat ze zo spoedig mogelijk kan reageren op de antwoorden van de bedreigde getuigen. Anders moet ze misschien hiervoor, en voor aanvullende vragen, maanden wachten.

Taggesprekken

Bovendien wil Vaders alle opnames van heimelijk afgeluisterde gesprekken tussen personen hier, maar ook

in Nederland. Rip wil dat niet. Hij wil haar wel de uitgewerkte schriftelijke versie verschaffen. Vaders wil echter zelf controleren of hetgeen de autoriteiten op papier hebben gezet ook daadwerkelijk gezegd wordt in die taggesprekken. Uit het dossier blijkt dat niet alles op die opnames helemaal goed te verstaan is en dat diverse andere apparaten gebruikt moesten worden om die gesprekken te ontcijferen. Vaders wil dus zelf die opnames beluisteren om deze met de vertaling hiervan, door de autoriteiten, te kunnen vergelijken.

Lekken

Rip herhaalde woensdag niemand te willen beschuldigen van lekken van documenten, maar dat hij geen risico wil lopen dat die opnames op YouTube komen te staan. Vaders wil ook niet dat stukken of opnames van deze zaak in de (sociale) media terecht komen, aangezien dit allemaal haar cliënt schaadt, benadrukte ze.

In reactie op wat Rip zei, herinnerde rechter Paulides hem eraan dat ook de schriftelijke versie van die opnames in de (sociale) media terecht kunnen komen en dat ze dus geen reden ziet, om het verzoek van Vaders af te wijzen. Ze vertrouwt op de professionaliteit van de verdediging en Vaders zal dus de opnames ontvangen.

Verder is woensdag duidelijk geworden dat het Gerecht en de verdediging, anders dan bij de laatste regiezitting, inmiddels alle stukken in het bezit hebben. De processen-verbaal van de hofzitting van de zaak Magnus (de uitvoerende daders achter de moord) zijn gisteren ook door Rip aan de partijen uitgedaald.

E Hende met protestbrief aan Huurcommissie

Foto: John Jairo Herrera

WILLEMSTAD — Vertegenwoordigers van de stichting E Hende, die opkomt voor de belangen van bewoners van woningen van woningbouwstichting FKP, hebben woensdagochtend een protestbrief bij de Huurcommissie in Fort Amsterdam ingeleverd. De brief bevat een verzoek namens de bewoners van de FKP-woningen aan de Moonchiweg om de waarde van hun woningen nogmaals vast te laten stellen. De bewoners zijn niet te spreken over het feit dat bewoners voor hetzelfde gebouw hogere huren moeten betalen. Op de foto de aankomst van de E Hende-delegatie bij Fort Amsterdam. De delegatie werd in eerste instantie tegengehouden waarna twee vertegenwoordigers werden toegestaan om de brief te overhandigen.

Opening nieuw parlementair jaar

WILLEMSTAD — Op de tweede dinsdag van september gaat traditiegetrouw het nieuwe Statenjaar van start. De opening valt dit jaar op dinsdag 13 september. Gouverneur Lucille George-Wout zal tijdens deze plechtige vergadering een toespraak houden, waarna Statenvoorzitter Marcolino ‘Mike’ Franco (Pais) het nieuwe Statenjaar officieel zal openen.

De Statenvergadering zal om 09.00 uur beginnen. In verband met de plechtige vergadering zullen er aanpassingen in de verkeerssituatie rondom het Statengebouw aan het Wilhelminaplein plaatsvinden. Op dinsdag zullen onder meer de Pieter-

maaiweg, het Gouverneursplein, het Hendrikplein (voor het Tempelgebouw) en de Waterfortstraat worden afgesloten. Dit, en de daarmee verband houdende omleidingen, zal mogelijk tot enige stremming van het verkeer in Punda met zich meebrengen.

De situatie duurt van 05.00 - 11.00 uur. Ook de dag ervoor, maandag 12 september, zullen er tussen 07.00 en 10.00 uur wegen in het centrum van de stad worden afgesloten in verband met oefeningen door militairen en andere geüniformeerde diensten in de binnenstad. Van bestuurders die voertuigen dusdanig parkeren dat dit de aangekondigde activiteiten belemmeren of hinderen, zal het voertuig op kosten en voor risico van de eigenaar verwijderd worden.

Tegelwerk wordt door jongeren gezet

Woonzorgcentrum Tera Kòrá voor de helft klaar

TERA KÒRÁ — Het project van het woonzorgcentrum voor senioren in Tera Kòrá, dat in opdracht van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) wordt gebouwd, is voor de helft klaar. Dit meldt projectleider Sharlon Isenia van Project Planner and Designers N.V (PPD). Volgens de planning zullen in de maand november dertig jongeren die een cursus voor tegelzetter hebben gevolgd, het tegelwerk voor het woonzorgcentrum verzorgen.

door **Xavora Ricardo-van der Biest**

Isenia geeft aan dat PPD het proces, de tijdsplanning en het budget bewaakt. De bouw van het woonzorgcentrum ligt volgens hem op schema. Het gebouw waar nu dertig bouwvakkers werkzaam zijn, heeft de fase bereikt waarin de eerste spanten worden gezet voor het dak. In oktober kan de ruwe afbouwfase beginnen, wat inhoudt dat het plafond, de ramen en de tegels geplaatst zullen worden.

Tegelwerk

“Het bedrijf Gartish Tegelwerk NV heeft de aanbestede-

ding voor het tegelwerk in het woonzorgcentrum gewonnen”, aldus minister Larmonie-Cecilia. Het ministerie van Soaw heeft 35 jongeren, die in de vacaturebank van Soaw ingeschreven staan, geselecteerd, waarvan er dertig uitgekozen zijn om deel te nemen aan de cursus tegelzetter. Gartish zal deze jongeren gaan opleiden.

Met deze cursus wil Larmonie-Cecilia werkmogelijkheden creëren om zodoende de jeugdwerkloosheid tegen te gaan. Na de werkzaamheden in het woonzorgcentrum kunnen ze bij andere

projecten ingezet worden. Dit moeten ze echter wel zelf regelen. De cursus tegelzetter begint met een theoretisch gedeelte.

Het daaropvolgende praktische gedeelte bestaat uit het tegels zetten in het woonzorgcentrum. Dit zal plaatsvinden onder leiding van een leermeester die het proces ook bewaakt.

Isenia geeft aan dat volgens de planning het tegelwerk in de tweede week van november 2016 zal beginnen en zal duren tot februari 2017. Isenia meldt dat de oplevering van het woonzorgcentrum in mei 2017 moet plaatsvinden en dat dit volgens planning gehaald zal worden.

Het woonzorgcentrum zal inclusief sanitair, ramen en deuren opgeleverd worden. Tevens is PPD ook belast met de infrastructuur rondom het gebouw.

Tweede Kamer wil vervanger Wilsoe bij Ipko

DEN HAAG — De Curaçaose Staten moeten op zoek naar een vervanger van Elmer Wilsoe bij de voorbereidingen voor het komende Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko).

De Tweede Kamer maakte woensdag duidelijk dat Wilsoe’s rol als voorzitter van de werkgroep integriteit niet valt te rijmen met een verdenking van betrokkenheid bij de moord op

PS-leider Helmin Wiels. “Ik vind dat we de Staten moeten vragen voor een andere trekker voor die werkgroep, op zijn minst zolang het onderzoek loopt,” zei PvdA-Tweede Kamerlid

Roelof van Laar. De Tweede Kamerleden André Bosman (VVD) en Ronald van Raak (SP) sloten zich daarbij aan. “Het is een goed voorstel. Ik wil daaraan toevoegen dat ik niet zit te wachten op de heer Gerrit Schotte als alternatief,” zei Van Raak.

Jeroen Recourt (PvdA), voorzitter van de Tweede

Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties en leider van de Nederlandse Ipko-delegatie, zei dat hij een voorstel naar de Curaçaose Staten zou sturen, na instemming van de Eerste Kamer-delegatieleden.

Het volgende Ipko staat gepland in januari 2017, op Curaçao.

‘Maatregelen kustwacht niet voor lange termijn’

WILLEMSTAD — De maatregelen die de kustwacht heeft genomen om het geldtekort aan te pakken, kunnen niet op de lange termijn worden ingezet. Dat liet woordvoerder Roderick Gouverneur woensdagochtend tegenover deze krant weten, in een reactie op het algemeen overleg over de kustwacht dinsdagavond in Nederland.

Defensie-minister Jeanine Hennis-Plasschaert vroeg de Tweede Kamer te wachten op Prinsjesdag, wanneer de kabinetsplannen en de begroting voor 2017 worden bekendgemaakt. Volgens Gouverneur is er dus nog geen (structurele) oplossing voor het geldtekort bij de kustwacht aangekondigd.

“De kustwacht moet nu creatiever zijn en efficiënter werken. Maar dit kan niet voor een lange tijd doorgaan”, stelt Gouverneur. Het tekort aan geld voor de kustwacht is grotendeels veroorzaakt door een nadelige wisselkoers; hier maakt de Tweede Kamer zich grote zorgen over. Deze pleitte gisteren voor een struc-

turele oplossing. “Zoals er woensdag tijdens het overleg werd gezegd: het kan niet zo zijn dat de wisselkoers bepalend is voor de taken van de kustwacht”, stelt de woordvoerder.

Venezuela

De Tweede Kamer heeft ook zorgen over de gevolgen voor de eilanden door de situatie in Venezuela. Deze leest namelijk in de media dat de kustwacht boten onderschept die vanuit Venezuela naar Curaçao proberen te varen. Echter, de Defensie-minister vindt dat er nog geen aanleiding is voor het opvoeren van de militaire aanwezigheid in het Caribisch gebied.

Volgens Gouverneur is het niet zo dat het toezicht op de kust van Curaçao voor illegale migranten verminderd is door het budgettekort. “Wel is er een taskforce opgezet met de politie, immigratie en douane om samen te werken. Wij doen ons werk ter zee en in de lucht en de andere partijen aan land”, aldus de woordvoerder, die bevestigt dat de taskforce er is om voor een soort taakverdeling onder de organisaties te zorgen.

Verdachte moord Punda gezocht

WILLEMSTAD — De politie heeft met toestemming van een officier van justitie van het Openbaar Ministerie (OM) een opsporingsbericht uitgebracht tegen de in Nederland geboren Cristefer Simeon Martina alias Crisje of Cris (25). Zijn woonadres is Zuid Abrahamz naast 76. Hij wordt gezocht in verband met illegaal vuurwapenbezit en de moord dan wel doodslag van Jurick Hooi (20) en Karoushaney Martina (22) afgelopen zaterdag bij discotheek The Alley.

Martina is een bruine slanke man van 1.75 meter lang. Een ieder die informatie over hem heeft kan dat doorgeven via telefoonnummers 866-6141, 917 of de anonieme tiplijn 108.

Dezelfde telefoonnummers kunnen gebruikt worden om andere tips in verband met deze zaak aan de politie te melden.

Er zitten al twee personen vast in verband met de fatale schietpartij die volgens de eigenaar van de inmiddels gesloten nachtclub, Michael Cijntje, een opgezet plan zou zijn geweest, bedoeld om hem en zijn zaak te breken. Cijntje beweert dit in de media maar zal

Verdachte van de moord afgelopen zaterdag in Punda, Cristefer Simeon Martina alias Crisje of Cris.

uit verder onderzoek moeten blijken. D.D.J.L. (31) gaf zichzelf zondagavond laat aan bij de politie waarna D.G.A.F. (26) in de Shawneeweg werd opgepakt. Beiden werden na verhoor in opdracht van een hulpofficier opgesloten.

Zij zouden gisteren voor de rechter-commissaris moeten verschijnen die hun aanhouding zou toetsen. Indien de aanhouding goed wordt bevonden en indien het OM het in verband met het lopend onderzoek nodig acht, zullen zij acht dagen langer moeten blijven zitten.

Chauffeur gearresteerd voor dood fietser

PHILIPSBURG — De verkeerspolitie op St. Maarten heeft de chauffeur van de auto die dinsdagmiddag Bas de Haan, de gymleraar van het Milton Peters College (MPC), doodreed, gearresteerd. Daarentegen lopen de verdachten in het fatale ongeval waarbij een peuter op 20 augustus werd doodgereden bij de aankomsthal van de Princess Juliana International Airport, nog vrij rond en worden ze ook niet meer gehoord.

The Daily Herald heeft hieromtrent vragen gesteld aan het Openbaar Ministerie (OM) en de politie. Geen van beide instanties kon een verklaring geven waarom iemand op de dag dat de fietser werd aangereden al gearresteerd werd, terwijl de chauffeur die een driejarige jongen doodreed bij het vliegveld, niet is aangehouden. Het OM bracht op 24 augustus een verklaring uit met betrekking tot het dodelijke ongeval van 20 augustus. “De chauffeur van de bus, evenals de vader van het overleden kind, zijn gehoord als verdachten in het onderzoek. Er hebben geen arrestaties plaatsgevonden.

Ten aanzien van de chauffeur van de shuttlebus kan, na het bestuderen van de beelden en het horen van getuigen, nog niet worden vastgesteld dat hij, in strafrechtelijke zin, aansprakelijk kan worden gesteld voor het dodelijke ongeval”, aldus de verklaring van de officier van justitie. De vader van het kind is ook onderwerp van het strafrechtelijke onderzoek. De officier van justitie onderzoekt of het feit dat hij zijn kinderen alleen in de auto achterliet hem strafrechtelijk kan worden toegerekend. De politie zette dinsdagmiddag het gebied op de Airport Boulevard, waar Bas de Haan werd overreden, af en

begon getuigenverklaringen te verzamelen. Een man, wiens initialen niet door de autoriteiten zijn vrijgegeven, werd urenlang ondervraagd en is in verzekering gesteld. Minister van Justitie, Edson Kirindongo, zei dat de twee zaken niet vergelijkbaar zijn, hoewel hij niet op de hoogte was van alle bijzonderheden. Hij gelooft echter dat de onderzoekers in beide gevallen zullen kijken naar de intentie van de bestuurders.

Onderzoekers in het geval van het ongeluk bij de luchthaven zullen moeten beoordelen of de bestuurder de bedoeling had om de peuter te overrijden of dat er sprake was van een duidelijk ongeluk, zei de minister, zelf een gepensioneerde onderzoeker. Naar aanleiding van het incident van dinsdag zullen de onderzoekers moeten nagaan of de bestuurder het ongeval had kunnen voorkomen, aldus Kirindongo.

In onderzoek DRUM 3 verdachten overgebracht naar Aruba

KRALENDIJK — Drie van de zes op Bonaire aangehouden verdachten in het onderzoek DRUM zijn gisteren overgebracht naar de KIA-gevangenis op Aruba. Zij zijn overgebracht met behulp van de kustwacht die daarvoor de cutter Jaguar inzette.

De afgelopen week zijn de zes mannen – die op respectievelijk 29 en 30 augustus zijn aangehouden als verdachten van betrokkenheid bij de gewapende overval waarbij een politieman om het leven

is gekomen – voorgeleid voor de rechter-commissaris. De rechter-commissaris heeft de aanhouding en de hechtenis van de verdachten als rechtmatig beoordeeld. De overbrenging van de

drie verdachten naar het Korrektie Instituut Aruba (KIA) heeft plaatsgevonden na overleg en met toestemming van de autoriteiten op Aruba. Om te voorkomen dat de verdachten in de gelegenheid zijn om hun verklaringen op elkaar af te stemmen, dienen zij gescheiden te worden gehouden. In dat verband is de overbrenging uitgevoerd.

Doodzieke gedetineerde aan het lijntje gehouden

PHILIPSBURG — Giovanni Engelhardt, een gedetineerde in de Pointe Blanche-gevangenis op St. Maarten, werd op 18 augustus ernstig ziek en wordt sinds die tijd aan het lijntje gehouden door de bureaucratie op het eiland. Zijn advocaat, Sjamira Roseburg, is ontstemd over de manier waarop de zaak door de lokale autoriteiten werd afgehandeld.

Toen Engelhardt, die vastzit wegens diefstal, op 18 augustus ziek werd, werd hij naar het St. Maarten Medical Center (SMMC) overgebracht voor verdere behandeling. De artsen waren van mening dat hij een neurologisch probleem had

en in een medisch geïnduceerd coma geplaatst moest worden. Enkele dagen later werd hij vanuit de Intensive Care Unit (ICU) naar een andere afdeling overgebracht voor herstel, waar hij volgens de advocate dagen later door de specialist

werd bezocht. Toen de patiënt vervolgens weer ziek werd en weer naar de ICU werd overgebracht, raadde de specialist aan om hem naar het buitenland te brengen voor verdere medische behandeling omdat hij in levensgevaar zou verkeren.

Roseburg kreeg aanvankelijk geen contact met de gevangenis en deed ook vergeefs een beroep op hulp van het Openbaar Ministerie. Inmiddels is de

82-jarige vader van de gedetineerde vanuit Curaçao naar St. Maarten gereisd en een procedure gestart om de regering te dwingen om Engelhardt zo spoedig mogelijk te laten vertrekken. Nadat hij persoonlijk werd benaderd door de advocate heeft minister van Justitie Edson Kirindongo gisteravond laat de advocate een garantiebrief doen toekomen en het OM laten weten dat de patiënt wordt overgevoerd naar het buitenland.

Jacobo ‘Cocochi’ Prins overleden

WILLEMSTAD — Hotel- en casinomagnaat Jacobo ‘Cocochi’ Prins is dinsdagavond overleden. Prins was het meest bekend van het Holiday Beach Hotel en vanwege zijn aandelen in verschillende casino’s op het eiland.

Prins begon zijn loopbaan echter als autoverkoper bij Palais Royale van auto’s van het merk Nissan.

Volgens Ricardo Isebia, oud-politicus en columnist, was Prins een hele goede verkoper. Later investeerde Prins samen met een paar vrienden, waaronder Rudy

Pizzio, in het toenmalige Holiday Inn. De groep breidde gestaag uit met hun investeringen in het Princess Beach Hotel, het Seaquarium, het San Marco Hotel en de bijbehorende casino’s. De laatste 40 jaar was Prins actief in deze sector. Isebia omschreef Prins woensdag-

morgen als een rustig persoon die zich op de achtergrond hield en niet hield van publiciteit.

“Ik heb nooit een interview met hem gelezen of gehoord.” Prins was getrouwd met Helga Prins-Prince. Samen kregen ze twee dochters: Tara, die later trouwde met politicus Ivar Asjes, en Yma.

Een aantal jaren geleden verkocht Prins het Holiday Beach Hotel aan een Ame-

rikaanse groep. Zijn echtgenote, Helga, overleed in 2011. In tegenstelling tot haar man kwam zij destijds wel in de publiciteit vanwege haar functie als bestuursvoorzitter van het St. Elisabeth Hospitaal (Sethos).

De laatste jaren leed Prins aan kanker. Hij onderging verschillende medische behandelingen in Amerika. Dinsdagavond overleed hij op de respectabele leeftijd van 80 jaar.

court aanwezig zijn en zullen dj’s en mc’s muzikaal amusement verzorgen.

Tickets zijn te koop bij 24 uur uit de muur, Mensing’s Caminada, Albert Heijn, Van den Tweel, Intertoys en bij leden van Rotary zelf (Rotary Fellows). Het evenement vindt plaats op 6 november, van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Duck Race in Waaigat

WILLEMSTAD — Rotary Club Willemstad organiseert op 6 november de eerste editie van de ‘Duck Race’ op Curaçao. Tijdens dit evenement zullen 10.000 badeendjes met elkaar de race aangaan in het Waaigat.

De opbrengsten van de race zijn voor Stichting

Encelia, die crisisopvang biedt aan jongeren tussen 4 en 12 jaar.

Personen die wensen deel te nemen, kunnen door het kopen van een ticket van 10 gulden een badeend adopteren. Deze eend zal dan meedoen met de race en de deelnemer draagt tevens direct bij aan Stichting Encelia. Voor vijf

deelnemers van wie de badeenden het eerst langs de finishlijn dobberen zullen er leuke prijzen zijn. Ook zullen er deuren worden afgegeven, stelt Rotary Club Willemstad.

Op de parkeerplaats naast Waaigat zullen er veel leuke activiteiten voor de hele familie georganiseerd worden. Ook zal er een food-

In het Belang Van het Jeugdwelzijnswerk

In het Belang Van het Jeugdwelzijnswerk

Nature Foundation bezorgd over milieugevolgen Chinees project

Little Bay Pond op St. Maarten.

PHILIPSBURG — De Nature Foundation maakt zich ‘grote zorgen’ over de mogelijke invloed die het Pearl of China-project ‘zou kunnen hebben op het milieu en in het bijzonder op Little Bay Pond en de omliggende kustlijn’. De milieuorganisatie heeft haar bezorgdheid geuit in een brief, gericht aan de Raad van Ministers.

In de brief dringt de stichting er bij de regering op aan om de milieueffecten vast te stellen, die een dergelijke ontwikkeling zal hebben op één van de laatst overgebleven wetlands en mangrovegebieden op St. Maarten.

De stichting verzoekt de regering om een milieueffectrapportage te laten uitvoeren door een onafhankelijk derde om te bepalen wat de milieueffecten zullen zijn. De Nature Foundation doet tevens een oproep aan alle belanghebbenden om aan te dringen op de bescherming en duurzame ontwikkeling van Little Bay Pond als beschermd gebied, belangrijk

wetland en een nog niet aangereikt voor beheer van het gebied van ecotoerisme en vogels kijken.

Het Pearl of China-project, dat op het strand van Belair moet verrijzen, zal bestaan uit een hotel met 326 kamers en 450 appartementen voor zakenlieden die werken voor Chinese bedrijven en die zowel op het eiland als in de rest van het Caribisch gebied zaken willen doen. Het project werd door minister van Financiën Richard Gibson vorige week aangekondigd tijdens een publieke bijeenkomst aan de universiteit van St. Martin.

“Als de aangestelde autoriteit voor beheer van het ecosysteem op het eiland, verbaasde het ons te vernemen dat er een ontwikkeling van dergelijke omvang kan plaatsvinden in de onmiddellijke nabijheid van één van onze belangrijkste wetlands en kustgebieden, namelijk Little Bay Pond”, stelde Tadzio Bervoets, manager van de Nature Foundation. Het Little Bay Pond-gebied wordt internationaal erkend als een Important Bird Area (IBA). Het gebied geldt als een belangrijk gebied voor trekvogels en als een thuis- en broedgebied voor lokale vogelpopulaties, ook voor de nationale vogel van St. Maarten, de bruine pelikaan, en diverse andere, zoals de Antilliaanse kuifkolibrië, het antillendikbekje en de witoogspotlijster. “Milieu- en natuurorganisaties op St. Maarten hebben

een aantal jaren tal van activiteiten ondernomen ter behoud van Little Bay Pond, met inbegrip van mangrove herbebossing, educatieve rondleidingen en schoolbezoeken, waterkwaliteitsbeheer en vogeltellingen. Het gebied is van cruciaal belang voor natuurbeheer en het behoud van de natuur op het eiland”, zegt Bervoets. Little Bay Pond fungeert ook als een afvoergebied bij zware regenval en voorkomt grote overstromingen van woningen gelegen in Belair en Cay Hill. St. Maarten ervaart ook een stijging van het aantal ‘vogelkijkers’, oftewel bezoekers die naar St. Maarten reizen om specifiek zeldzame vogelsoorten te zoeken en te fotograferen, zei Bervoets. Vogels kijken is een wereldwijde ‘industrie’ waar vele miljoenen dollars mee gemoeid zijn.

Dieven slaan toe

KRALENDIJK — De politie op Bonaire kreeg vier meldingen van inbraken die afgelopen maandag in diverse woningen en in een auto zijn gepleegd.

Zo werd er aangifte gedaan van inbraak in een kamer van een toeristenaccommodatie aan de Bulevar Julio A. Abraham. Tussen maandag 20.00 en 22.00 uur werden onder andere twee divewatches, een iPhone, een headset van het merk Panasonic en contant geld weggenomen. Daarnaast is aangifte gedaan van een inbraak in een toeristenaccommodatie aan de Kaya Grandi. Hier zijn onder andere een laptop en een zwarte iPod Nano weggenomen. De inbraak

heeft tussen maandag 22.00 uur en dinsdag 07.00 uur plaatsgevonden. Ook werd aangifte gedaan van inbraak in een woning aan de Kaya Linda. Er zijn onder andere een flatscreen televisie, een telefoon, een lasmachine en een spaarpot

met contant geld weggenomen. Uit een auto die geparkeerd stond aan de Bulevar J.A. Abraham werd een iPad gestolen. Deze diefstal heeft maandag tussen 8.20 uur en 11.20 uur plaatsgevonden. De zaken zijn in onderzoek.

“Draag mij door het diepe water, Waar ik zelf niet meer kan staan. In Uw armen ben ik veilig. In Uw armen wil ik gaan. Daar, waar ik vrij ben en verlicht”	
Cu hondo pena pero conforme cu boluntad di Dios nos ta anuncia cu a fayese na Hulanda:	
Sra Samantha Maria Lucia Emerencia-Rens	
Amsterdam	Amsterdam
*06-12-1966	†02-09-2016
Na number di:	
Su esposo :	Realino “Lino” Emerencia
Yiunan :	Anna Emerencia Manuel Emerencia y Miranda
Nietonan :	Jonathan y Gwen
Ruman :	Patrizia Rens
Swa y Cuña :	Filomena “Mena” Erasmus-Emerencia (Aruba) Silvio “Chio” y Anja Emerencia-Veldkamp (Hulanda) Cornelio “Nelo” y Rikie Emerencia-Hilkhuijsen (België) Erna Emerencia (Hulanda) Graciela y Jan Stellema-Emerencia (Hulanda) Lydia Emerencia (Bonaire) Nidia y Albert Smid-Emerencia (Hulanda) †Enrico “Enri” Emerencia Ricardo Emerencia (Bonaire) Diana Emerencia (Aruba) Roberto “Robbie” Emerencia (Hulanda)
Famianan : Rens, Emerencia, Erasmus, Veldkamp, Hilkhuijsen, Stellema, Smid y demas famia na Hulanda, Aruba, Bonaire y Bélgica.	
Entiero ta tuma luga diabierna 9 september 2016 na Hulanda.	
Correspondentie: Coughorhoek 5 1035KP, Amsterdam emerencia-rens@online.nl	

Verhofstadt gaat onderhandelen over Brexit

BRUSSEL — De Belgische oud-premier Guy Verhofstadt gaat namens het Europees Parlement onderhandelen over het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie. De 63-jarige leider van de liberale fractie in het parlement werd vandaag benoemd.

Het is de bedoeling dat Verhofstadt de politieke groepen in het parlement volledig op de hoogte houdt van de ontwikkelingen en nauw overleg voert met de fractieleiders en voorzitter Martin Schulz, liet het parlement weten. Namens de Europese Raad van regeringsleiders werd in juni al de Belgische diplomaat Didier Seeuws aangesteld. Hij was eerder woordvoerder van Verhofstadt. De Europese Commissie schoof in juli de Fransman Michel Barnier naar voren als onderhandelaar. Alle drie de Europese instellingen moeten goedkeuring geven aan de afspraken die worden gemaakt over het Britse vertrek uit de EU. De onderhandelingen daarover kunnen echter pas van start

gaan als de Britten artikel 50 van het Europese verdrag in werking stellen. Dat gebeurt pas volgend jaar. Volgens het verdrag mogen de onderhandelingen maximaal twee jaar duren. Donald Tusk, voorzitter van de Europese Raad, was vandaag op bezoek bij de Britse premier Theresa May. Hij riep haar op het uittredingsproces zo snel mogelijk te laten beginnen. Dat is volgens hem in het belang van iedereen. Tusk hoopt dat de banden tussen de EU en Londen ‘zo nauw mogelijk’ blijven.

Artikel 50
Het onderhandelingsproces over de scheidingsvoorwaarden kan pas beginnen als

het Verenigd Koninkrijk de Europese Raad van regeringsleiders formeel in kennis stelt van zijn voornemen zich terug te trekken. Vanaf dat moment gaat de klok lopen. De Europese Raad stelt vervolgens richtlijnen op, waarna de Europese Commissie een voorstel doet om de onderhandelingen te openen. Naast de uittredingsvoorwaarden vormen de toekomstige (handels)betrekkingen van het Verenigd Koninkrijk met de EU een belangrijk onderdeel van de onderhandelingen. Het akkoord dat wordt gesloten moet goedkeuring krijgen van een ruime meerderheid van de 27 lidstaten en van het Eu-

ropees Parlement. Als de Britten in een later stadium opnieuw EU-lid willen worden, moeten ze het volledige toetredingspad bewandelen. Het Verenigd Koninkrijk maakt geen haast, mede doordat het Britse ‘Brexit-ministerie’ onder leiding David Davis nog bezig is medewerkers te zoeken. Ook minister voor internationale handel Liam Fox heeft moeite geschikt personeel te vinden, onder meer omdat Brussel de internationale onderhandelingen over handelsakkoorden de afgelopen tientallen jaren voerde. Ook zouden de Britten de resultaten van de Duitse en Franse verkiezingen van volgend jaar willen afwachten.

Erdogan kondigt grote actie tegen Koerden aan

ANKARA — Turkije bereidt de grootste operatie ooit tegen Koerdische militanten voor. De actie moet plaatsvinden in het zuidoosten van het land. Tegelijkertijd worden stappen ondernomen om publieke instanties te zuiveren van aanhangers van de Koerdische Arbeiderspartij PKK.

President Erdogan van Turkije zei vandaag dat ambtenaren met banden met de Koerden uit het publieke bestel worden verwijderd. Hij noemde dat een ‘sleutel-

element’ in de strijd tegen de opstandige Koerden.

De president zei dit in een toespraak in de hoofdstad Ankara voor provinciale gouverneurs. Vandaag werden direct al 11.500 leraren, verdacht van banden met de PKK, geschorst.

De inval van Turkse leger-eenheden in Noord-Syrië met de bedoeling een bufferzone te creëren tegen de terreurorganisatie Islamitische Staat, blijft voorlopig gehandhaafd, aldus Erdogan.

Oppositie: Snel 750 vluchtelingetjes ophalen

DEN HAAG — Er moeten met spoed 750 alleenstaande vluchtelingenkinderen naar Nederland worden gehaald. Dat vinden D66, SP, CU en GroenLinks. Verantwoordelijk staatssecretaris Klaas Dijkhoff kon daar vandaag tijdens een debat nog niets over zeggen, maar gaat wel overleggen met buitenlandse collega’s.

Duizenden kinderen bivakkeren zonder ouders aan onder andere de Grieks-Macedonische grens. Volgens genoemde partijen bevinden ze zich in beroerde omstandigheden en lopen ze kans op uitbuiting en misbruik. Ook ontberen ze onderwijs, waardoor ze nog een kans op een goede toekomst verspelen.

De kinderen zouden nog dit jaar binnen onze grenzen moeten zijn ondergebracht. Dijkhoff zei in hetzelfde debat ‘eigenlijk wel klaar’ te zijn met de Albanezen die in ons land om asiel vragen terwijl ze daar totaal geen kans op maken omdat hun verzoek puur om economische redenen is. Ze worden weg-

gestuurd met een vliegticket en 200 euro, maar met name de VVD vindt dat al teveel. Dijkhoff gaat kijken of de bijdrage van 200 euro ‘weg, minder of slimmer’ kan.

Hij wil ook wel bezien hoe nadrukkelijker naar voren kan worden gebracht dat asielaanvragen door Albanezen zinloos zijn. “Het loont niet”, zei hij wijzend op onder meer de maatregel dat je twee jaar de Europese Unie niet meer in mag als je bewust een zinloos asiolverzoek hebt gedaan.

Terreurverdachte Abdeslam blijft zwijgen

PARIJS — Terrorismeverdachte Salah Abdeslam blijft zwijgen over zijn rol bij de aanslagen van 13 november vorig jaar, in Parijs.

Dat heeft zijn advocaat Frank Berton vandaag gezegd. “Wij hebben goede hoop dat Salah Abdeslam vroeger of later gewoon op de vragen van de rechter ant-

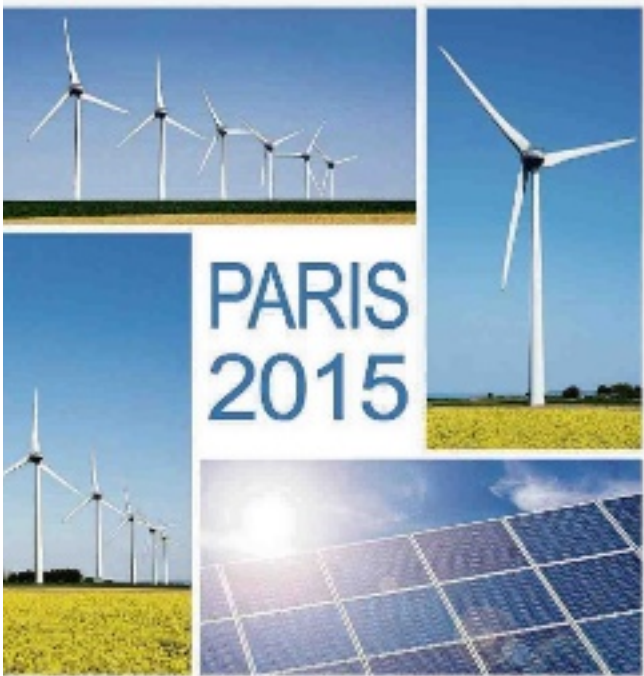
woord zal geven”, zei Berton. Abdeslam werd in april door België aan Frankrijk uitgeleverd, nadat hij in maart was opgepakt in de Brusselse gemeente Molenbeek. Tot nog toe weigerde hij ook

maar iets te zeggen. Voor een verhoor in juli wilde hij zelfs zijn cel niet uitkomen uit protest tegen de 24 uursoebewaking met camera’s. Bij de aanslagen in Parijs en de voorstad Saint-Denis

in november werden 130 mensen gedood.

Abdeslam wordt ervan verdacht de aanslagen in elk geval logistiek te hebben ondersteund.

EU-parlement wil ratificatie klimaatakkoord

Het klimaatakkoord is door slechts 27 landen ondertekend. Dit is de helft van het benodigde aantal van 55 handtekeningen.

BRUSSEL — De Europese Unie en de EU-lidstaten moeten het in december gesloten klimaatakkoord van Parijs snel ratificeren. Die oproep deed het Europees Parlement vandaag.

De goedkeuring zou er moeten zijn voor de volgende klimaatconferentie, in november in het Marokkaanse Marrakech. Tijdelijk EU-voorzitter Slowakije zegde vandaag toe snel overeenstemming proberen te bereiken tussen de lidstaten. In diverse EU-landen bestaat nog verzet tegen de afspraken.

China en de Verenigde Staten hebben het akkoord inmiddels geratificeerd. Het wordt van kracht bij 55 handtekeningen, die goed moeten zijn voor minstens 55 procent van de wereldwijde uitstoot aan broeikasgasen. De teller staat nu op

27 landen die samen ruim 39 procent van de mondiale broeikassen uitstoten.

Het is ondenkbaar dat het akkoord van Parijs in werking treedt zonder de handtekening van de EU, zei voorzitter van de milieucommissie Giovanni La Via, onder meer verwijzend naar het Europese ‘leiderschap’ in de strijd tegen klimaatverandering. De benodigde ratificatie van het EU-parlement komt er sowieso.

Europarlementariër Bas Eickhout constateert ‘spijtig dat de Europese Unie dit moment nog niet aangrijpt om voorop te blijven lopen in de groene economie’. “Dat Europa zich een voorloper noemt op klimaatbeleid maar nu ingehaald wordt door voorheen de grootste dwarsliggers, laat zien dat we definitief de weg zijn ingeslagen van verduurzaming.”

Sport

Dolberg en Tete weer fit bij Ajax

AMSTERDAM — Kasper Dolberg en Kenny Tete lijken op tijd fit voor de thuiswedstrijd van Ajax zondag tegen Vitesse. Beide spelers trainten vandaag volop mee met hun ploeg in Amsterdam.

Tete haakte vorige week bij het Nederlands elftal af met een kuitblessure. Dolberg raakte bij Jong Denemarken geblesseerd aan een heup.

Hakim Ziyech kan zondag debuten in de ArenA. Trainer Peter Bosz wilde donderdag nog niet vertellen op welke positie de van FC Twente overgekomen speler gaat voetballen. Maar het lijkt er op dat hij voorlopig een vrije rol op de

rechterflank krijgt. Daardoor zal Bertrand Traoré weer naar het centrum van de aanval verhuizen. Trainer Bosz is niet bang dat de Afrikaan de ontwikkeling van Dolberg in de weg staat. “Kasper heeft het inderdaad goed gedaan in de spits. Maar hij is nog heel jong. Hij moet ook wennen aan de intensiteit van de trainingen. Ik moet voorzichtig met hem zijn. Anders verlies ik hem met blessures.” Jairo

Riedewald, vorig seizoen vaak actief als centrale verdediger, is voorlopig de controlerende middenvelder van de ploeg uit de hoofdstad. “Ik denk dat hij op die positie heel goed kan worden”, zei Bosz. “Van alle spelers in mijn selectie kan hij die positie het best invullen.”

Voor Bosz betekent de ontmoeting met Vitesse een weerzien met de club waar hij tot aan de winterstop van het vorige seizoen werkte. “Tien van de elf spelers voetballen vorig jaar ook onder mij. Dat is best speciaal in het huidige voetbal”, stelde hij.

Pliskova naar halve eindstrijd in New York

De Tjechische Karolina Pliskova slaat de bal terug naar Ana Konjuh uit Kroatië tijdens de US Open 2016.

NEW YORK — Karolina Pliskova heeft vandaag voor het eerst in haar loopbaan de halve eindstrijd gehaald op een Grand Slam-toernooi. Op de US Open in New York bereikte de Tjechische tennisster de laatste vier door in rap tempo af te rekenen met een andere verrassing uit het toernooi, de achttienjarige Kroatische Ana Konjuh: 6-2, 6-2.

Pliskova won de eerste vier games van de eerste set op rij en was ongenaakbaar op eigen service. De nummer tien

van de plaatsingslijst verloor op eigen opslag slechts één punt in de eerste set. In de vijfde en zevende game van

de tweede set leverde Konjuh haar opslagbeurt weer in. Pliskova serveerde de wedstrijd eenvoudig uit en boekte zo haar tiende zege op rij na haar toernooi-overwinning in Cincinnati.

De winnares was blij met haar optreden. “Mijn service was heel goed vandaag en mijn forehand is ook een wa-

pen. Ik probeer nog aan mijn beweging te werken en ook dat wordt langzaam beter”, reageerde ze. Konjuh, die op plek 92 van de wereldranglijst staat, had de kwartfinale bereikt door de Poolse topper Agnieszka Radwanska uit te schakelen. Pliskova rekende een ronde eerder af met Venus Williams.

Robben sluit weer aan bij Bayern München

MÜNCHEN — Aanvaller Arjen Robben hervat zondag bij Bayern München de groepstraining. Dat meldde coach Carlo Ancelotti vandaag tijdens zijn perspraatje.

De 32-jarige international raakte medio juli opnieuw geblesseerd. Hij liep tijdens een oefenpotje een spierblessure op in zijn bovenbeen. Daarna werkte hij individueel aan

zijn herstel. Met zijn terugkeer in de groepstraining komt ook zijn rentree in de Duitse hoofdmacht weer wat dichterbij. Naast Robben keert ook ver-

dediger Jérôme Boateng zondag terug in de A-selectie van Bayern München. Hij raakte tijdens het EK deze zomer in Frankrijk geblesseerd. Verdediger Holger Badstuber, die sinds half februari uit de roulatie is, moet zich vooralsnog houden aan een individueel trainingsprogramma. Doug-

las Costa en Renato Sanches zijn weer helemaal fit.

Bayern speelt morgen tegen Schalke 04. Het is de eerste wedstrijd in een serie van zeven duels in twintig dagen. “Het is een belangrijke periode en we zijn er klaar voor”, zei Ancelotti.

Woods kondigt rentree aan

NAPA — De Amerikaanse golfer Tiger Woods hoopt volgende maand zijn rentree te maken aan het begin van het nieuwe golfseizoen. De veertienjarige majorwinnaar wil vanaf 13 oktober meedoen aan de Safeway Open in Napa (Californië), kondigde hij gisteren aan. Bovendien staan er in november en december nog twee toernooien op zijn programma. De veertigjarige Woods werkt al een jaar aan zijn herstel na twee rugoperaties. Zijn laatste PGA-toernooi speelde hij in augustus 2015. Op de wereldranglijst is de voormalig nummer één weggezaakt naar de 711e plaats. “Mijn revalidatie is op het punt dat ik plannen kan gaan maken, maar er is nog werk te verrichten”, zei Woods op zijn website. “Het was moeilijk om toernooien te missen die belangrijk voor me zijn maar ik ben verstandig geweest en heb geen haast gemaakt met mijn herstel. Ik heb de competitie gemist.”

Euro

In de min

AMSTERDAM — De AEX-index in Amsterdam stond vandaag aan het einde van de ochtend in de min. ASML was veruit de sterkste daler onder de hoofdfondsen nadat Samsung meldde de helft van zijn belang in de chip-machinemaker van de hand te doen. De AEX-index stond omstreeks 11.45 uur 0,5 procent lager op 461,04 punten. De MidKap stond nagenoeg vlak op 658,46 punten. Elders in Europa was het beeld gemengd. Frankfurt en Parijs noteerden tot 0,2 procent lager. In Londen ging de FTSE 0,5 procent omhoog.

Het Britse technologiebedrijf Micro Focus werd in Londen 17 procent meer waard, dankzij een deal met Hewlett Packard Enterprises. HP voegt een deel van zijn softwaretak samen met Micro Focus, waardoor een van de grootste softwarebedrijven van Groot-Brittannië ontstaat. Dixons Carphone won bijna 4 procent in Londen, na de publicatie van gunstige verkoopcijfers over de afgelopen maanden. De elektronicawinkelketen liet weten vooralnog geen invloed te zien van de Brexit op de consumentenbestedingen. De prijs van een vat Amerikaanse olie steeg 1,7 procent naar 46,27 dollar. Brent werd 1,5 procent duurder bij 48,68 dollar per vat. In de aanloop naar de ECB-vergadering liep de waarde van de euro op naar 2,007 gulden, tegen 2,000 gulden bij het slot van de Europese beurzen van gisteren.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is vandaag met verlies de handel uitgegaan. Beleggers reageerden onder meer op positieve cijfers over de Japanse economie. Bij de bedrijven maakte Nintendo een koerssprong nadat Apple bekendmaakte dat het spel Super Mario Run beschikbaar wordt voor iPhones. De Nikkei-index sloot met een verlies van 0,3 procent op 16.958,77 punten. Het aandeel Nintendo won ruim 13 procent. Vanaf december kunnen iPhone-gebruikers het spel Super Mario Run installeren. Apple-toeleveranciers Alps Electric en Murata Manufacturing verloren tot 2,8 procent. Beleggers wogen de impact van de lancering van de nieuwe iPhones. Elders in Azië was het beeld gemengd. In Seoul verloor de Kospi 0,1 procent. De All Ordinaries in Sydney ging ook 0,1 procent achteruit terwijl de Hang Seng in Hongkong tussentijds 0,5 procent won.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De beurzen in New York zijn vandaag licht lager geopend. Net als in Europa verwerkten beleggers op Wall Street de uitkomst van de beleidsvergadering van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB besloot de rente onveranderd te laten en geen extra stimuleringsmaatregelen te nemen. De Dow Jones-index noteerde kort na aanvang 0,3 procent lager op 18.469 punten. De breed samengestelde S&P 500 ging 0,3 procent omlaag tot 2180 punten. De technologiebeurs Nasdaq zakte 0,4 procent naar 5264 punten. Bij de bedrijven in New York is er onder meer aandacht voor Hewlett Packard Enterprise (HPE). HPE voegt een deel van zijn softwaretak samen met het Britse Micro Focus. Topvrouw Meg Whitman van HPE legde uit dat de activiteiten die in het fusiebedrijf ondergebracht worden niet tot de kernactiviteiten van HPE behoren. De deal heeft een waarde van 8,8 miljard dollar.

‘Collectief pensioen is passé’

AMSTERDAM — De meeste Nederlanders willen af van het huidige, collectieve pensioenstelsel en willen meer keuzevrijheid. Slechts een kwart wil niets veranderen aan het huidige stelsel. Dat meldt ABN Amro MeesPierson vandaag op basis van eigen onderzoek.

Bijna 42 procent van de ondervraagden geeft de voorkeur aan een individuele pensioenopbouw. Een derde ziet het meeste heil in een pensioenstelsel dat een combinatie van collectieve en individuele opbouw is. Ook wil driekwart van de

mensen zelf kiezen waar hun pensioen wordt ondergebracht. Dat kan nu meestal nog niet. Overigens zou bijna de helft van de mensen dan kiezen voor een pensioenfonds. Opvallend is dat bijna twee op de tien zouden kiezen voor een

bank, een taak die banken nu nog niet mogen uitvoeren.

Zeven op de tien mensen willen dat pensioenopbouw verplicht wordt, ook voor zelfstandigen. Ook wil een meerderheid de mogelijkheid krijgen om een deel van de pensioenopbouw te gebruiken om een hypotheek af te lossen of de optie hebben om tijdelijk géén pensioenafdracht te betalen in tijden van krapte.

D66 ziet in het rapport een ‘belangrijk signaal dat het draagvlak voor het huidige pensioenstelsel afbrokkelt’, zo laat Kamerlid Van Weyenberg in een reactie weten. “Ik hoop dat politieke partijen leiderschap tonen en in hun verkiezingsprogramma’s nu wel met oplossingen komen.”

D66 wil mensen een eigen pensioenpot geven met meer zeggenschap en maatwerk.

Apple onthult iPhone 7

SAN FRANCISCO — Apple heeft gisteren tijdens een speciaal event zoals verwacht zijn nieuwste modellen iPhones gepresenteerd. De nieuwe iPhone 7 is waterdicht en krijgt stereospeakers. Verder is de smartphone uitgerust met een grotere camerasensor die meer licht kan opvangen. De iPhone 7 Plus is zelfs uitgerust met een tweede lens waarmee optische zoom kan worden gerealiseerd. Ook is dat model uitgerust met een groot-hoeklens.

Verder verdwijnt de mechanische homeknop en is er op de nieuwste iPhones geen aansluiting meer te vinden voor koptelefoons. In plaats daarvan lanceerde Apple AirPods speciale draadloze oordopjes. De aansluiting van de koptelefoon kan ook via de Lightning Port, die ook gebruikt wordt voor het opladen van je smartphone. Daarbij zal Apple speciale verloopstekers leveren waarmee koptelefoons alsnog gekoppeld kunnen worden. De batterij van de iPhone 7 gaat twee uur langer mee dan de batterij van de voorganger iPhone 6S. Bij de 7 Plus is dat ten opzichte van de 6S Plus één uur. Het goedkoopste model heeft een geheugen van 32 GB. Daarmee is de 16GB-versie

Foto: APPI/Josh Edelson

Gisteren presenteerde Apple's topman Phil Schiller de nieuwste iPhone 7.

eindelijk verleden tijd. De iPhone 7 heeft een vanafprijs van 649 dollar. De iPhone 7 plus is vanaf 769 dollar verkrijgbaar. In de VS is de nieuwe iPhone 7 volgende week vrijdag beschikbaar. Nederland zit bij de eerste 28 landen waar de iPhone 7 wordt gelanceerd. Dat betekent dat het toestel vanaf vrijdag te bestellen is en een week later uitgeleverd

wordt. De Nederlandse vanafprijs is 769 euro (1538 gulden). De Curaçaose prijs is nog niet bekend.

Apple-topman Tim Cook beklom om 19.00 uur traditiegetrouw het podium om de nieuwste producten te presenteren. Hij onthulde ook de tweede editie van de Apple Watch. De vernieuwde smartwatch is sneller dan zijn twee jaar geleden

gepresenteerde voorganger. Daarnaast bevat het slimme horloge onder meer een ingebouwde gps-module voor sporters en is de batterijduur verbeterd. Ook is de smartwatch, anders dan zijn voorganger, volledig waterdicht.

Verder komt het spel Super Mario naar iOS en wordt Pokémon Go nog dit jaar beschikbaar voor de Apple Watch.

ECB houdt rente onveranderd

FRANKFURT — De Europese Centrale Bank (ECB) houdt de rentetarieven in de eurozone ongewijzigd. Dat meldde de bank vandaag na afloop van zijn beleidsvergadering.

Het belangrijkste rentetarief blijft daarmee op het historisch lage peil van 0 procent. Het tarief voor de deposito's die banken in Frankfurt aanhouden blijft min 0,4 procent. Dat betekent dat het geld kost voor banken om middelen aan te houden bij de centrale bank. De ongekend lage rente is een van de instrumenten

die de ECB inzet in een poging de zwakke economische groei en de hardnekkig lage inflatie in de eurolanden aan te jagen. In dat kader koopt de centrale bank ook maandelijks voor 80 miljard euro aan obligaties op bij financiële instellingen. De centrale bankiers besloten vandaag de omvang en

de minimale looptijd van dat programma eveneens onveranderd te laten. Dat betekent dat de opkoop minstens tot eind maart volgend jaar wordt doorgezet. Het programma wordt pas gestaakt als er ‘een aanhoudende verandering’ in de inflatie zichtbaar is.

Het besluit over het opkoopprogramma stelde econoom Nick Kounis van ABN Amro teleur. Hij rekende erop dat de ECB de termijn van het programma zou verlengen tot minstens september. Dat

besluit zal de ECB nog voor het einde van het jaar als-nog nemen, voorspelde hij. Kounis waarschuwde dat de ECB zijn eigen geloofwaardigheid in de strijd tegen de lage inflatie schaadt als er te lang wordt gewacht met nieuwe maatregelen.

De ECB mikt met zijn beleid op een inflatie van net geen 2 procent. Vorige maand kwam de geldontwaarding in de eurolanden uit op gemiddeld 0,2 procent.

Sonova mag hoorwinkels Schoonenberg overnemen

AMSTERDAM — Producten van hoortoestellen Sonova mag AudioNova overnemen. Toezichthouder ACM is onder voorwaarden akkoord met de overname van de eigenaar van de gehoorwinkels Schoonenberg. AudioNova heeft in Nederland ruim tweehonderd Schoonenberg-winkels.

Sonova moest wel twee winkels in Hilversum en Naarden verkopen, omdat het combinatiebedrijf anders, gelet op concurrentieproblemen, te veel winkels in die regio zou krijgen. Begin september werden de betreffende winkels verkocht aan de concurrent Oorwerk. Sonova is onder meer bekend van de merknamen Phonak en Unitron waarmee het hoortoestellen, accessoires en draadloze communicatietoepassingen levert aan gehoorwinkels in Nederland. Verder heeft Sonova vijftien winkels onder de naam Connect Hearing.

Doorstart voor MS Mode

AMSTERDAM — De failliete kledingwinkelketen MS Mode maakt een doorstart onder de oude eigenaar. De curatoren, schuldeiser Rabobank, voormalig eigenaar Coolinvestments en retailspecialist GA Europe bereikten daar vandaag een akkoord over.

Wat de doorstart betekent voor het personeel, de winkels en partners is nog niet duidelijk. De precieze plannen van investeerder Coolinvestments van Roland Kahn met de keten, die zich richt op volslanke vrouwen, worden binnen enkele weken toegelicht. GA Europe, dat gespecialiseerd is in het herstructureren van retailbedrijven en eerder het failliete Schoenenreus kocht, buigt zich de komende tijd over een passend exploitatieplan. In de tussentijd blij-

ven de Nederlandse winkels open voor verkoop van de huidige voorraden.

Volgens de curatoren Frits Kemp en Cees de Jong was er grote interesse in het modebedrijf, maar bleek financiering van een doorstart lastig waarna de vorige eigenaar Coolinvestments in beeld kwam. Zonder in te gaan op details zeggen ze dat de doorstart ‘goed nieuws’ is voor ‘veel medewerkers’. Bij de Nederlandse winkels van MS Mode werken 935 mensen. MS Mode vroeg begin vorige maand uitstel van betaling aan en werd op 11 augustus failliet verklaard. Het modebedrijf bleek niet bestand tegen de tegenwind voor de winkelsector en had bovendien last van de zachte winter, waardoor de wintercollectie alleen tegen flinke kortingen aan de man kon worden gebracht.

Computercrash kost Delta Air Lines miljoenen

BOSTON — De grote computerstoring die vorige maand vele honderden vliegtuigen van Delta Air Lines aan de grond hield, heeft de luchtvaartmaatschappij circa 150 miljoen dollar gekost. Dat meldde financieel directeur Paul Jacobson van Delta vandaag tijdens een bijeenkomst in Boston. Hij zei tevens dat door het euvel de marges voor het lopende kwartaal lager uitvallen.

Delta Air Lines kampte lange tijd met een grote

computerstoring waardoor uiteindelijk 2300 vluchten wereldwijd geannuleerd werden. Het probleem werd veroorzaakt door een uitval van de energievoorziening op het hoofdkantoor in Atlanta. Ook op Schiphol vertrokken lange tijd geen toestellen van Delta.

Delta Air Lines is een samenwerkingspartner van Air France-KLM en een van de grootste luchtvaartmaatschappijen op aarde. Door de storing viel de omzet vorige maand circa 100 miljoen dollar lager uit.

Wij zoeken vrijwilligers!

Zoek je een leuke invulling van je vrije tijd? Kijk dan eens op www.arubandonkey.org

We zoeken vrijwilligers voor uurtjes, dagdelen of dagen. Leuk bezig zijn in de buitenlucht met de allerliefste dieren van Aruba, wat wil je nog meer?

Bel Desiree op 593 2933!

TUUR ARUBA
DONKEY

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/ 582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@sectarnet.aw website: <http://www.favi.org>

NEW YORK			AMSTERDAM		
	8-Sep			8-Sep	
DOW JONES	18491.21	-0.19%	AEX	460.21	-0.66%
S&P 500 INDEX	2182.85	-0.15%	ARCELORMITTAL	5.57	-1.82%
NASDAQ	5266.24	-0.33%	AEGION NV	3.62	0.75%
AMAZON.COM INC	782.93	-0.20%	KONINKLIJKE AHOL	21.52	-2.12%
APPLE INC	106.01	-2.17%	AKZO NOBEL	61.80	-1.83%
BAIDU INC-SP ADR	188.58	-0.30%	ASML HOLDING NV	92.68	-3.71%
BERKSHIRE HATH-B	150.04	0.31%	ASML (KONIN)	68.45	-1.37%
CTIGROUP INC	47.98	0.01%	HAL TRUST	183.25	-0.79%
COCA-COLA CO	43.58	-0.19%	HEINEKEN NV	80.28	-0.58%
WALT DISNEY CO	93.50	-0.22%	ING GROEP NV	11.39	0.71%
3D SYSTEMS CORP	15.75	1.91%	KPN (KONIN) NV	2.94	0.41%
EBAY INC	32.77	0.80%	KONINKLIJKE PHIL	25.82	-1.94%
FACEBOOK INC-A	130.35	-0.53%	RANDSTAD HOLDING	42.78	0.97%
GENERAL ELECTRIC	30.96	-0.34%	RELX NV	16.14	-1.16%
ALPHABET INC-A	803.08	-0.61%	ROYAL DUTCH-SHA	22.68	0.44%
HP INC	14.62	-0.51%	TOITOM	8.22	-1.33%
HOME DEPOT INC	131.76	-0.78%	TOTAL SA	44.45	-0.36%
INTEL CORP	36.43	-0.08%	UNILEVER NV-CVA	41.72	-1.30%
JOHNSON&JOHNSON	119.53	-0.07%	W.P. STEWART HOL	336.87	0.36%
LINKEDIN CORP-A	192.81	0.00%	SCOTIABANK FUNDS	7-Sep	
MICROSOFT CORP	57.48	-0.32%	MONEY MARKET	13.0717	0.00%
PROCTER & GAMBLE	88.09	0.16%	US DOLLAR BOND	2.7445	-0.02%
ROYAL DUTCH-ADR	51.10	0.95%	GLOBAL GROWTH	2.6088	0.49%
STARBUCKS CORP	55.74	-1.03%	US GROWTH	13.3149	0.09%
TWITTER INC	16.99	-0.88%	CANADIAN GROWTH	2.7024	-0.70%
WAL-MART STORES	72.00	-0.08%	FUNDS	7-Sep	
WHOLE FOODS MKT	29.17	0.31%	BGF CONT EUR FLEX	23.28	0.87%
EXCHANGE TRADED FND	8-Sep		BGF EMKT BOND	17.31	0.17%
ALERIAN MLP - AMLP	12.77	0.34%	BGF FIX INC GBL OP	13.36	0.07%
ISH GBL HY BD - GHY	49.47	0.38%	BGF GBL ALLOCATION	51.28	0.47%
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.77	0.01%	BGF USD CORE BOND	17.34	0.23%
ISH SELECT DIV - DIVY	87.22	-0.01%	BGF USD HY YIELD BND	29.51	0.17%
ISH MSCI EMKT - EEM	38.08	-0.09%	TEMPLETON GBL BND	22.44	0.00%
ISH MSCI PAC - EPP	41.90	-0.21%	TEMPLETON ASIAN SM	44.78	0.36%
ISH RUSSELL - INRV	129.51	-0.12%	CURRENCIES	8-Sep	
ISH S&P 500 - SPY	122.14	-0.40%	YENUSD	102.2800	0.44%
ISH EUROPE - IEV	40.17	0.01%	EURUSD	1.1261	0.26%
POWERSH-QQQ	117.38	-0.46%	CANUSD	1.2802	0.03%
POWERSHARES DB C	14.85	1.57%	GBPUSD	1.3300	-0.15%
SPDR S&P INT DIV-DW	37.69	0.24%	COMMODITIES	8-Sep	
SPDR S&P MID 400	287.64	-0.25%	OIL WTI	47.16	3.65%
SPDR S&P 600 SMA	112.59	-0.46%	GOLD	1340.15	-0.38%
VANGUARD REIT - VNO	89.81	-1.04%	SILVER	19.6845	-0.59%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	43.34	0.15%	WHEAT	402.7500	1.07%

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Foto: Shutterstock

Shell in duurzaamheidsindex Dow Jones

NEW YORK — Het aandeel Shell wordt weer opgenomen in de Dow Jones Sustainability-index (DJSI). Dat lieten de samenstellers van de duurzaamheidsindex vandaag weten. De index geeft aan welke bedrijven het meest duurzaam te werk gaan. De lijst wordt gezien als maatstaf voor de prestaties van ondernemingen op terreinen als milieu en sociale zaken. Shell was sinds de eerste opstelling in 1999 tot aan 2010 een vast onderdeel van de lijst. Het Brits-Nederlandse olieconcern verloor zijn plaats niet omdat het te laag scoorde, maar omdat de opstellers kritiek hadden op de activiteiten van Shell in Nigeria. Vier andere Nederlandse bedrijven lopen op het vlak van duurzaamheid voorop in een van de 24 sectoren waarin de DJSI wordt uitgesplitst. Unilever is koploper in Household & Personal Products, DSM in Materials en PostNL in Transportation. Philips was eerder het hoogst genoteerd in Household & Personal Products, maar zit sinds vier jaar in een andere categorie omdat het bedrijf minder consumentenelektronica maakt. Dit jaar voert Philips voor het eerst de sector Capital Goods aan.

Noor klaagt over linke kruk van Ikea

Een Noor heeft geklaagd over een kruk van Ikea

die hij onder de douche gebruikte. Tot zijn schrik kwamen zijn testikels klem te zitten in de gaten van de zitting van het krukje. Claus Jørstad zette zijn klacht over kruk Marius op de Facebookpagina van het Zweedse bedrijf.

Hij schreef dat hij zich slechts kon bevrijden door koud water te gebruiken.

Ikea reageerde laconiek met het advies de kruk uit de douche te verwijderen of anders desnoods te gebruiken met kleren aan. Marius is in Nederland te koop voor 3,99 euro.

Ziekenwagen rijdt drie mensen ziekenhuis in

Een ziekenauto heeft ervoor gezorgd dat drie mensen – onvrijwillig – in het ziekenhuis terecht kwamen. Het drietal stond gisteren bij een bushalte in de Nieuw-Zeelandse stad Auckland te wachten toen de ziekenwagen ze aanreed, aldus lokale media. Gelukkig was de halte voor de deur van het Auckland Hospital.

De ambulance was op weg naar het ziekenhuis, maar

gebruikte geen sirene of zwaailicht. De ziekenbroeders en de patiënt in de auto bleven ongedeerd, meldde de politie. Die heeft nog geen idee over de oorzaak van de bizarre aanrijding.

De verwondingen van de mensen bij de bushalte bleken mee te vallen.

De ambulancedienst liet ze keurig alle drie per ziekenwagen naar het ziekenhuis om de hoek vervoeren.

Piloot AirAsia breekt alle records

De Airbus A330 vertrok om 11.55 uur uit Sydney en het was de bedoeling 6611 kilometer verderop te landen in Kuala Lumpur, de hoofdstad van Maleisië.

Het weer was waardeloos met zware slagregens en de piloot stelde per ongeluk de verkeerde coördinaten op het navigatiesysteem in.

De bemanning vond zelf ook dat de vlucht snel verliep toen de landing na een uur kon worden ingezet. Op de grond bleek Melbourne te liggen.

Van Sydney naar Kuala Lumpur is het ongeveer negen uur vliegen. De 722 kilometer tussen de twee Australische steden is daarbij vergeleken een peulenschil. Onderzoek

wees uit dat de bemanning van het AirAsiatoestel zowat alles fout had gedaan.

Mensen

Dallas News beveelt Clinton aan

The Dallas Morning News opende gisteren met opmerkelijk nieuws. De krant uit het van oudsher Republikeinse bolwerk Texas beveelt Hillary Clinton aan als nieuwe president van de Verenigde Staten. “Dit was geen gemakkelijk besluit van ons. Deze krant heeft sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog nooit haar voorkeur uitgesproken voor een Demo-

crat in het hoogste ambt van het land. Welgeteld zijn dat meer dan 75 jaren en bijna twintig verkiezingen”, aldus het redactioneel commentaar. Het blad nam deze stap na de conclusie te hebben getrokken dat Clintons rivaal Donald Trump geen Republikein is. “Generaties lang was het antwoord op de vraag wat de ware Republikein kenmerkt duidelijk:

geloof in individuele vrijheid. Vrije markten. Sterke nationale defensie. Wat betekent het nu nog Republikein te zijn? Met Trump als de nieuwe vaandeldrager van de partij, is dat met geen mogelijkheid te zeggen. Hij gaat lijnrecht in tegen vrijwel elk Republikeins ideaal dat deze krant dierbaar is. Trump is geen Republikein en zeker niet conservatief.”

Vermoorde cartoonist leeft voort op slipjes

Het werk van de vermoorde Franse cartoonist George Wolinski is populairder dan ooit. De tekenaar, die anderhalf jaar geleden werd doodgeschoten tijdens de terroristische aanslag in het kantoor van het sa-

tirische tijdschrift Charlie Hebdo, leeft nu zelfs voort op vrouwenondergoed. Zijn schetsen met een knipog sieren een nieuwe collectie slipjes. Het is een project van Wolinski's dochter Elsa.

Dat had ze al met haar vader afgesproken voor diens gewelddadige dood, vertelde ze in het blad Elle. “Dat is een droom! Vrouwen die allemaal met een tekening van mij op hun kont lopen”, zou haar vader destijds hebben gejubeld. ‘Verliefd’, ‘Bijdehand’ en ‘Onverschrokken’, zo heten de drie modelletjes die het label Henriette H & Wolinski sinds deze week ‘aan de man’ probeert te brengen. De prijs van de broekjes is gepast pittig: 130 gulden per stuk.

Nederlandse breekt wereldrecord freediven

De 23-jarige Jeanine Grasmeijer uit Emmen heeft het wereldrecord freediven gebroken. Tijdens de Deep Sea Challenge op Bonaire dook zij gisteren op één ademdeug naar 92 meter diepte en weer terug. Het vorige record van 91 meter stond op naam van de Russische freediver Natalia Molchanova die een jaar geleden voor de kust van Ibiza verdween. Grasmeijer is sinds 2012 actief als freediver nadat zij tijdens

een cursus in Thailand zonder training in staat bleek vijf minuten lang haar adem in te houden. Sindsdien beoefent ze de sport op professioneel niveau. Dat jaar zette ze meteen met een duik van 90 meter, het toenmalige wereldrecord in de discipline free immersion, op haar naam dat ze nu weer heeft terugveroverd. Vorig jaar werd ze wereldkampioen free immersion tijdens het WK freediven.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

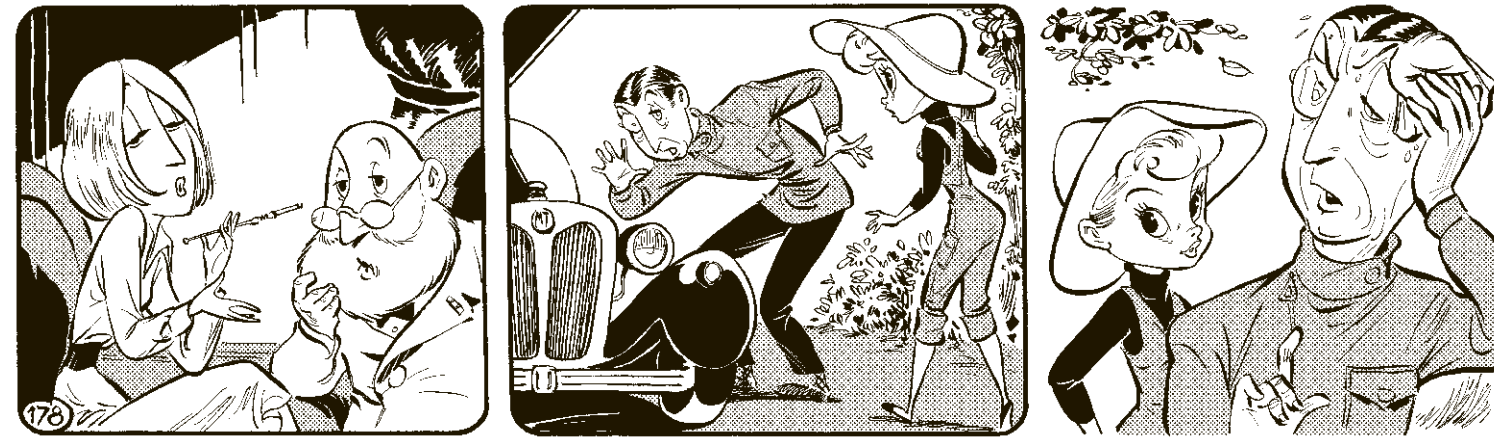
Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Koning Hollewijn en de kroonjagers

Door Marten Toonder

‘Het leven is héél hard’, zei Troubelle mijmerend. ‘Wanneer men als wees alleen op de wereld is, zonder landgoederen en zonder kroonjuwelen, dan blijft er niet veel over. Wat ik, als onvermogen en onbeschermde meisje, heb moeten doorstaan is niet te vertellen.’ ‘Het is droevig gesteld’, zei de koning medelijdend. ‘Wat men niet vertellen kan, kan men opschrijven, maar wat men opschrijft kan men nog niet uitgeven. En, als ik vragen mag, is Alexander... ik bedoel, zorgt Alexander niet voor... eh... doet Alexander...’ ‘Alexander!’ riep Troubelle bitter uit. ‘Die telt niet mee. Die is een eend!’ ‘Een woerd’, zei Hollewijn knikkend. ‘Ja, ja, die arme Alexander. Ik moet zeggen, dat uw geschiedenis me zeer heeft aangegrepen. Ach, er wordt onder de hogere standen soms in stilte zo héél bitter geleden.’ Intussen had de arme Alexander nu alle draadwerk losgetrokken. Met enige trots keek hij naar zijn werk en daarop maakte zich ge-

reed om de motorkap te sluiten. Maar toen klonk er plots een stem achter hem die vroeg: ‘Gompie, waarom heb je al die bougiesdraden losgemaakt?’ ‘Huh?’ riep Alexander, zich met een hevige schrik omdraaiend. Achter hem stond Wiebeline Wip, die hem vragend aankeek en er niet erg dreigend uitzag. Dat stelde hem enigszins gerust. ‘Och,’ mompelde hij, ‘ik knutselde een beetje aan die goeie ouwe wagen. Wilde hem liever zelf maken. Allemaal maar overlant en zo met die monteurs.’ ‘Zo,’ zei Wiebel ernstig, ‘maar je hebt er nu een aardig soepje van gemaakt, hoor. Je hebt zeker niet veel verstand van auto’s?’ Alexander lachte vreugdeloos. ‘Niets,’ zei hij. ‘Ik kan zo’n machien niet van een kindervagen onderscheiden. Veel te vermoeiend, zeg! Laat mij maar achter dat stuur zitten, hè?’ ‘Waarom wilde je dan proberen hem te maken?’ vroeg Wiebel wat wantrouwig.

Deelnemersvergadering 2016

Sterker APFA treedt toekomst met vrouwen tegemoet

Seroe Blanco 4, Oranjestad Aruba | (297) 525.27.32 | www.apfa.org

Het bereiken van een stabiele financiële positie en het versterken van de eigen organisatie waren in de afgelopen jaren de belangrijkste doelstellingen van APFA, het pensioenfonds voor werknemers van de overheid, door de overheid gesubsidieerde stichtingen en aan de overheid gelieerde instellingen op Aruba. Tijdens de algemene deelnemersvergadering (ADV) van het fonds op 31 augustus 2016 gaf algemeen directeur Sheila van Veen een overzicht van de vorderingen die APFA in 2015 heeft geboekt om die doelstellingen te bereiken.

Een van de belangrijkste ontwikkelingen in 2015 was de invoering van de NPR 2014-regeling, die met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2014 geldt. Er moesten in 2015 veel zaken worden geregeld zoals het afronden van de nieuwe financieringscontracten met de werkgevers, het aanpassen van de pensioenadministratie en het verzorgen van een uitgebreid communicatietraject voor de deelnemers en overige belanghebbenden.

In het kader van het Bilateraal Akkoord tussen de overheid en de vakbonden is er ook een nieuwe overgangsregeling tot stand gekomen die het mogelijk maakt dat bij vervroegde pensionering er onder bepaalde voorwaarden geen korting van de uitkering zal zijn over het deel van het pensioen dat de deelnemer in de voormalige PVL-regeling heeft opgebouwd.

Verder is de NPR-2005 regeling, waarbij nog vier werkgevers waren aangesloten, met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 samengevoegd met de NPR 2014-regeling.

Verbeterde financiële positie

Algemeen directeur Van Veen wees de aanwezige deelnemers erop dat de invoering van de NPR 2014-regeling zorgde voor een sterk verbeterde financiële positie van het fonds. Per 1 januari 2014 is de bruto dekkinggraad (de verhouding tussen de bezittingen en verplichtingen van APFA) naar 100% gebracht. In de jaren 2014 en 2015 is APFA, ondanks volatiele financiële markten, erin geslaagd de bruto dekkinggraad verder te doen stijgen tot 103,2% eind 2015. Aangezien het NPR 2014 een dekkinggraad boven 100% heeft, is er geen sprake meer van een bruto dekkingstekort. Dit betekent dat APFA voldoende middelen heeft om alle pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen.

Herstel zal niet altijd makkelijk zijn

Ieder pensioenfonds op Aruba dient volgens de richtlijnen van de Centrale Bank ook nog een financiële buffer aan te houden om tegenvallende beleggingsresultaten op te kunnen vangen.

APFA heeft nog niet volledig de vereiste buffer opgebouwd. Daarom heeft APFA medio 2015 een herstelplan opgesteld en ingediend bij de Centrale Bank. In dit plan is het beleid vastgelegd dat APFA zal voeren om voor 2029 de benodigde reserves op te bouwen. De Centrale Bank heeft ingestemd met het herstelplan van APFA. “APFA ligt bij het herstel van haar financiële positie iets voor op de prognoses in het herstelplan”, zei Van Veen. “Maar”, zo voegde zij eraan toe, “dat herstel zal in de komende periode niet altijd gemakkelijk zijn. De internationale financiële markten blijven volatiel en de rendementen op de beleggingen zijn laag. De ontwikkelingen op de lokale financiële markt baren ons zorgen. De hoge liquiditeit en de beperkte investeringsmogelijkheden zorgen voor druk op de beleggingsresultaten. Verder kan de ontwikkeling van de levensverwachting van onze deelnemers ook het herstel van het NPR 2014 vertragen.”

Niettemin treedt de algemeen directeur de toekomst van het fonds met vertrouwen tegemoet omdat APFA kan voortbouwen op een stabielere financiële basis met een sterkere organisatie.

Content over hervatten indexatie

Van Veen was verheugd dat APFA de deelnemers van het NPR 2014 een gedeeltelijke indexatie heeft kunnen geven. “APFA heeft als doel om lange termijn de pensioenen van onze deelnemers veilig te stellen”, zei zij. “Daarnaast streven wij ernaar de koopkracht van de pensioenen zo veel mogelijk te behouden door indexatie. Deze indexatie is voorwaardelijk en

is alleen mogelijk als de financiële positie van het fonds dit toelaat. We waren dan ook blij dat we in 2015 de NPR 2014-pensioenen iets hebben kunnen verhogen.”

Per 1 januari 2015 hebben de actieve deelnemers een indexatie gekregen van 0,16%. Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers kregen 0,08%.

Lagere beleggingsresultaten

Directeur Financiën en Pensioenen Sherwin Vingal presenteerde de jaarcijfers over 2015. Hij benadrukte in zijn presentatie hoe belangrijk de beleggingsresultaten zijn voor de financiële positie en de herstelkracht van het pensioenfonds.

In 2015 behaalde APFA een nettorendement van 3,8% op de totale beleggingsportefeuille. Dit is aanzienlijk lager dan het rendement van 6% in 2014. De belangrijkste oorzaak voor de daling was het veel lagere rendement op de buitenlandse beleggingsportefeuille. De binnenlandse beleggingsportefeuille haalde een rendement van 5,4%, iets beneden het niveau van 2014. Het rendement op de buitenlandse portefeuille bleef met 0,6% flink achter bij het resultaat over 2014 (6,7%). Dit kwam vooral door onrust op de internationale financiële markten. APFA deed het met haar buitenlandse beleggingen overigens wel beter dan de maatstaf waaraan het beleggingsresultaat wordt getoetst. Ondanks de lage rendement moeten we opmerken dat APFA een betere resultaat heeft behaald in vergelijking met de markt (‘benchmark’).

Kijken naar lange termijn

“Het is belangrijk dat onze deelnemers begrijpen hoe deze ontwikkelingen invloed kunnen hebben op hun pensioen en hoe APFA risico's monitort en beheerst”, zei Vingal. “Pensioenfondsen zijn lange-termijn beleggers. Het is daarom van belang om naast het rendement per jaar ook het rendement over een langere termijn te beoordelen.” De financiële middelen worden volgens Vingal niet zo maar belegd. “APFA heeft een strategisch beleggingsbeleid dat is gebaseerd op een conservatief risicoprofiel dat past bij onze huidige financiële positie. Ons streven is om een gestaag herstel te realiseren en de kansen op nieuwe dekkingstekorten te minimaliseren.

Beperkte investeringsmogelijkheden op Aruba

De directeur Financiën en Pensioenen liet zien dat de totale beleggingsportefeuille in 2015 met Afl. 82,4 miljoen was gegroeid tot Afl. 2,5 miljard. De groei kwam vooral vanuit de binnenlandse portefeuille. Net als Sheila van Veen wees Sherwin Vingal erop dat het voor APFA steeds moeilijker wordt op de Arubaanse markt geschikte beleggingsmogelijkheden te vinden. “Door de beperkte investeringsmogelijkheden waren wij gedwongen om de overtollige middelen op termijndeposito's te plaatsen bij lokale banken. De grotere liquiditeit op de lokale markt zorgt voor een toenemende druk op de

rentepercentages. De rentes op deposito's zijn erg laag.

Vingal gaf ook inzicht in de beleggingsresultaten van APFA in de eerste zeven maanden van 2016. Het totale rendement bedroeg over die periode 3,9%. Daarbij valt op dat de buitenlandse portefeuille zich met een rendement van 5,4% herstelt. De binnenlandse beleggingen liggen met een rendement van 3,1% in lijn met de prognoses voor dit jaar.

Pensioenpremie iets omlaag

In 2015 waren de premie-inkomsten iets lager dan in 2014. Dit kwam vooral door de afgesproken verlaging van de pensioenpremie van 17,7% naar 16,6%. Hiervan betalen de deelnemers 5% en de werkgevers betalen het verschil. De beheerskosten waren licht gestegen tot Afl. 13,9 miljoen, maar bleven daarmee binnen de door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting. Het totale aantal deelnemers steeg met 2,2% tot 11.089.

Op de vraag van de deelnemers of het Land Aruba bij is met de afdracht van de pensioenpremies antwoordde Vingal dat alle werkgevers, dus ook het Land Aruba, de premies conform de afspraken voldoen.

Veel aandacht voor ‘governance’

Het Ministerie van Financiën heeft in 2014 een commissie ingesteld met vertegenwoordigers van de werkgevers en de vakbonden die de ‘governance’ van APFA heeft onderzocht. Daarbij keek de commissie hoe APFA wordt bestuurd, hoe het fonds de pensioenen beheert en hoe de verschillende belanghebbenden daarbij betrokken zijn. De commissie heeft in 2015 haar rapport uitgebracht. De belangrijkste aanbevelingen van de commissie waren om nadere discussie te voeren met APFA over de bestuursstructuur, de mogelijke invoering van een belanghebbendenorgaan en te onderzoeken op welke wijze de informatieoverdracht naar de belanghebbenden kan worden verbeterd. APFA heeft op basis van deze aanbevelingen de Minister van Financiën verzocht een nieuwe commissie in te stellen met wie APFA kan overleggen over de verdere ontwikkeling van de ‘governance’ structuur van APFA. APFA vindt ‘governance’ een heel belangrijk onderwerp. Daarom had de directie Arjan van der Griend, Senior Consultant bij Willis Towers Watson, uitgenodigd om tijdens de ADV een presentatie te geven over de huidige bestuursstructuur van APFA.

Jongeren interesseren voor pensioen

Een belangrijk onderdeel van het besturen van het fonds is communicatie. APFA wil alle deelnemers op een transparante en proactieve manier informeren over hun pensioen en de ontwikkelingen binnen het fonds. In 2015 is daar veel aan gedaan. Maar volgens algemeen directeur Sheila van Veen valt het niet mee de deelnemers te interesseren voor hun pensioen. “Wij merken dat ondanks onze inspanningen om deelnemers, gepensioneerden en werkgevers te informeren, het een uitdaging is om interesse voor onze boodschap te krijgen. Wij zullen ook komend jaar hier meer aandacht aan besteden. Daarbij willen we vooral de jongere groep van onze deelnemers bereiken.” Van Veen wees op de website van APFA, www.apfaruba.org, waarop veel informatie is te vinden zoals het volledige jaarverslag van APFA over 2015.

